הדפדרוק

מוסף על המשמר בתנועה חקיבוצית מס' 401 ● 9 במאי 1994 ● כ"ח באייר תשנ"ד

עשיתי ביטוח? יש לך בעיות שיניים?

מוצרי פציעה לשבוצים

פוסקטלו, בלוא, נ"ל

הסדרת היחידה שנותנת פתרונות לכל בעיות הבריאות בכל הגילים.

למגדלי חסרי, כלונסי כלמי

מכונת מיון אלקטרונית חדשנית

מיזנר

ראה עמוד 4

שח. הנדסה חקלאית בע"מ טל' 08-798243

דגש היסטורי, בסיס לתקווה

אומר אלי גולדשמידט

יום שחור לציונות

טוען משה פלד

צילום: אי.פי

כל הדרכים מובילות ל

POLARIS

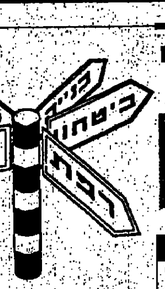

	דגם	תכנה	בייס	מ.ע.ל.ים	סה"כ נפח מנוע
★	בוגרים 300-חדש	2X4	28	2492X6	14,952
★	בוגרים 300-חדש	4X4	28	2659X6	15,954
	הונדה 300	2X4	25	2869X6	17,214
	הונדה 300	4X4	25	3073X6	18,438

הטרקטורון הנמכר ביותר בישראל

★ המחירים אינם כוללים מע"מ. ★ אין בפולריס גיזרו לוחמין 400 סמ"ק

דגמי 300 סמ"ק-פיתוח אמריקאי יחודי לשוק הקיבוצי יותר כח, יותר שקט, בחרבה פחות כסף

16 תחנות מכירה ושרות בכל הארץ

פולריס

מובילה בשטח

טל. 07-751181

תחנות שרות: קרית שמונה, בצת, כפר יחושע, בית חלוי, רשפון, נחליים, כן שמן, ת"א, גן שורק, מצאל, כפר ורבורג, ישע, נוה דקלים, נאות חכבר, חצבה, פארן.

התחזית

מעונן חלקית עם ירידה ניכרת בטמפרטורות

ירושלים 10-22, רמת הגולן 10-19, הרי הגליל 9-18, חיפה 14-23, דרומית א' 14-27, עמק 10-25, תל אביב 13-25, לוד 13-26, באר שבע 13-25, אילת 18-31, סדום 22-31

הממשלה אישרה עוד 4,000 פועלי שטחים לחקלאות, תעשייה ותיירות

□ יאיר מידן

הממשלה אישרה אתמול לעוד 4,000 פועלים מהשטחים לבוא לעבוד בחקלאות, בתעשייה ובתיירות בתחומי הקו הירוק. את הצעת ההחלטה הביא ראש הממשלה יצחק רבין, בתיאום עם השרים הנוגעים בדבר, ועל דעת שרת העבודה והרווחה אורה נמיר.

סוכם, כי תוספת הפועלים תינתן לפי החלוקה הבאה: עוד 2,000 פועלים לחקלאות, עוד 1,500 לתעשייה ועוד 500 לענף התיירות. בכך יגיע מספר הפועלים מהשטחים הרשאים לעבוד בתחום הקו הירוק בישראל ל-12,500, בהשוואה ל-50 אלף לפני הטבת בחכרון בהורש מבראיר.

החלוקה לפי הענפים בסך הכל היא כדלקמן: 8,500 בחקלאות, 3,500 בתעשייה ו-500 בענף התיירות.

שרת העבודה והרווחה אורה נמיר אמרה, כי החלטת הממשלה היא תוצאה של ההסכם הכלכלי בין ישראל לאש"ף, והיא מבטאת את מחויבותה של ישראל להבטיח תעסוקת פועלים מהשטחים בישראל. להערכתה, ההחלטה להתיר תעסוקת פועלים מהשטחים תצמצם את חלחץ על ענפי החקלאות, התעשייה והתיירות, שהם ענפים רגישים.

השרה נמיר הוסיפה, כי עדיין לא התקבלה החלטה לבטל את הסגר בשטחים, וההחלטה בזו מותנית ביכולתו של אש"ף להשלים את מרחבו על רצועת עזה וריחה, ולמנוע המשך פעולות טרור.

באשר לענף הבנייה מתברר, כי הקבלנים אינם מעוניינים להמשיך ולהעסיק פועלים מהשטחים, מחשש שהרבה יביא לבריחת העובדים הזרים הישראלים. בעניין זה הדגישה השרה נמיר, כי הקבלנים חייבים באשליה, אם הם סבורים שהממשלה תאשר תוספת של עובדים זרים מחדש, לדבריה, בשלב זה לא נשקל ביטול של העסקת עובדים זרים בחקלאות או בבנייה.

בסך הכל ניתנו עד כה אישורים להעסקת 26 אלף עובדים זרים בישראל, מהם 20 אלף בבנייה ו-6,000 בחקלאות.

פרס גרמני חשוב לישראל גוטמן ערך האנציקלופדיה של השואה

□ יצחק שור

ההיסטוריון הראשי של "יד ושם", פרופ' ישראל גוטמן, זכה בפרס הגרמני החשוב ע"ש קרל פון-אושיצקי, על עבודתו בעריכת "האנציקלופדיה של השואה". האנציקלופדיה תורגמה מעברית לגרמנית, והיא זוכה להצלחה רבה בגרמניה.

קרל פון-אושיצקי היה פילוסוף גרמני, שהתנגד באופן פעיל לאדולף היטלר. ב-1935 זכה בפרס נובל לשלום. היטלר אסר עליו לצאת מגרמניה כדי לקבל את הפרס, אך הוא התעלם מהאיסור. בשובו לגרמניה נשלח למחנה ריכוז, ונרצח.

העיר אולדנברג, שבה חי פון-אושיצקי, הוציאה פרס על שמו, המקובל כאחד הפרסים החשובים ביותר בגרמניה. כך הפרס הוא 20 אלף מארקים.

הוקם צוות היגוי לבחרון בעיות התחבורה הציבורית בגוש דן

יעסוק בקידום פרויקט הרכבת הקלה בתל-אביב

שר התחבורה ישראל קיסר מינה צוות היגוי לקידום ולפתיחת התחבורה הציבורית במטרופולין תל-אביב – מסר רובר משרד התחבורה.

צוות ההיגוי יעסוק בקידום תהליך הקמת נתיבי התחבורה הציבורית, ובקידום פרויקט הרכבת הקלה בתל-אביב, בראש הצוות יעמוד מנכ"ל המשרד רודוי שורר.

בסמכות עבודתו יקום הצוות מועצה ציבורית, שתכלול את ראשי העיריות של תל-אביב, רמת-גן, בני-ברק, פתח-תקוה, ראשון-לציון, בת-ים, חולון ואבשי ציבור נוספים.

שר התחבורה החליט עוד, כי בנוסף קידום תהליכי הרישום של הפרויקט תוקם מינהלת ביצוע בסמכות חברת נתיבי איילון, שבראשה יעמוד מנכ"ל נתיבי איילון אביהי מאוגר, ושתפעל בכפוף לצוות ההיגוי. המינהלת תעסוק בקידום תוכנית האב לתחבורה ציבורית למטרופולין תל-אביב, הכוללת את מערכת הרכבת הקלה, בכלל זה הרכבת הפרברית, הרכבת הקלה, אוטובוסים, מוניות ומסופים לתחבורה הציבורית.

כמו כן תציע המינהלת דרכים לשילוב הרכבת, הקלה עם אמצעי התחבורה הציבורית האחרים וקישורים לתחנה המרכזית החדשה, והמשיח את זכויות הדרך של הרכבת הרכבת הקלה.

השטחת אתר עתיקות בירושלים

(ע). אלמונים השחיתו אור לאתמול אתר עתיקות בירושלים, שבו נערכות חפירות הצלה בשל בניית איזור תעשייה במקום.

מרשות העתיקות נמסר, כי באתר נוסצו קירות, קשתות ומתקנים תעשייתיים עתיקים, ורוסמו כתובות בגנות רשות העתיקות, דוגמת "שודדי קברים".

מרשות העתיקות נמסר, כי בשנים נערכות חפירות כבר כמה חודשים, ועד כה לא נערכו במקום הפגנות. מצד גורמים חרדיים, הם טענו, כי ההערכה היא שהשחתה בוצעה כתגובה לחפירות כיפו, ומעורדות התנגדות עוד בתנאים חרדיים.

למשטרת מחוז ירושלים הוגשה תלונה, ונפתחה חקירה.

דב שי חובא למנוחות ברמת-השופט

בקיבוץ רמת-השופט הובא אתמול למנוחות דב שי, שנפ למני יומיים בגיל 81 לאחר מחלה ממושכת.

שי, שעלה לארץ ב-1935 כחבר בגרעין השומר-הצעיר שהקים את קיבוץ רמת-השופט ב-1941, היה ממעצבי הוצרבת והקיבוצית, מחוה לספרות ומנהל במשרד החינוכי הר-אפרים. במשך כ-15 שנים עיד את הכטאון הדעיוני-תרבותי של הקיבוץ הארצי – "דרום".

דב שי היה איש אשר תרבה יחודית, בר אחיין בסמרה ומשורר, שלצד שירה, הוקדש שלו, שאותה כמעט לא הוא בפני איש, ליחה את חיי קבוצו האיתור, בפומבים הבשיל שרבים מהם הלחנו.

השאיר אחריו אשה, ובשלו שני בנות ונכו ושבעה נכדים.

יגאל וילמוד

דרוזי בן 107 מחלים מניתוח בבית-החולים הממשלתי בצפת

(ע). בבית-החולים הממשלתי בצפת מחלים השיח' מנחרז ברמת-הגולן.

השיח', תושב הכפר עין קניה, מעולם לא הגיע לשיעור רפואי. לפני שבועיים נפל בביתו ונחבל בפרק הירך. הוא אושפז במחלקה הגריאטרית בבית-החולים, ולאחר סדרה של בדיקות וקרינות הוחלט לנתחו. אמותת גיל ובתיקים.

הניתוח עבר בהצלחה, והשיח' מגלה סימני החלמה שמעודדים המטפלים גם בגיל כמה צעירים. המאושפזים במחלקה בצפת, שעבור ניתוחים דומים.

מסן מנהל בית-החולים, ד"ר ק. שפיר, מסר, כי מדובר בחריגה נדיר ביותר, שכן מעט כה מתקדם עיסוק בגיל כה גבוה.

חביות של פסולת רדיואקטיבית נשלחו בטעות לאחר ברמת-חובב

במקום לאתר בקריה למחקר גרעיני בדימונה □ מקור החביות בבית"ח סורוקה

(ע). חביות שהובילו תומר רדיואקטיבי נשלחו בשגוג מהמרכז הרפואי "סורוקה" בבאר-שבע לאתר הארצי לסילוק פסולת רעילה ברמת-חובב שמדרום לעיר. זאת, במקום להעביר את החביות לאתר המיוחד לפסולת גרעינית, בקריה למחקר גרעיני בדימונה.

בעקבות מידע שהגיע למשרד לאיכות הסביבה והחזרו החביות ל"סורוקה", ונערכת בדיקה לגבי החומרים בחביות.

האתר הארצי לפסולת רדיואקטיבית בקריה למחקר גרעיני בדימונה קולט ומטפל בכל הפסולת הרדיואקטיבית המצטברת ברחבי הארץ. לאחרונה התקבל מידע במשרדי מחוז הנגב של המשרד לאיכות הסביבה, כי חביות שהובילו פסולת רדיואקטיבית הועברו בשגוג מבית-החולים "סורוקה" לאתר הארצי לפסולת רעילה ברמת-חובב, מקום שאחר אינו רשאי לקלוט פסולת רדיואקטיבית, ואינו שייך לטפל בה.

דוברת "סורוקה" בזית קרינ מסרה, שהנהלת בית-החולים הופלא לגבי חביות לפי הוראות שיעבר חמשרד לאיכות הסביבה.

ליימון עם קוצים

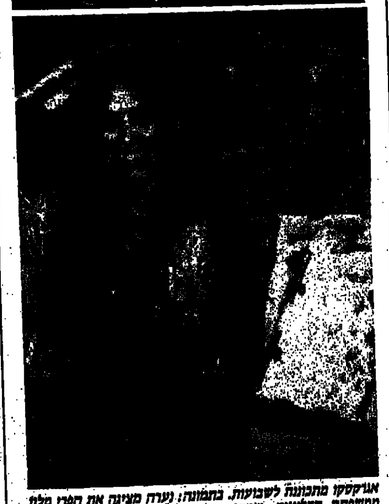

אנקשסקו מתכוננת לשבועות. בתמונה: נערה מציגה את חמרי מלאי מממשמת הדלועים, שמקורו בניי-זילנד. חמלון משמש בעיקר לקישוט ולקוקטלים, ומגדלים אותו בערבה (צילום: דוכר מצמי)

3,000 צעירים יהודים יציינו הערב במוסקווה את יום ירושלים

□ בצלאל עמיקם

5,000 צעירים יהודים, המועלים במסגרות תנועה של המוסכנות היהודית, יתכנסו הערב בארמון תנועה במוסקווה כדי לציין את יום ירושלים.

הנצרה, שתתקיים במעמד סגן שר התיסתון מרטה גור, ראש משלחת המוסכנות היהודית בתבר הנעמים היום בצ'סלו, תוקרש לזכרו ולמורעלו של חיים בר-לב, שכיהן עד לאחרונה כשגריר ישראל ברוסיה, נמת בסוף השבוע לאחר מחלה קשה.

חיים ברלב, שכני תנועה היהודית, הוביל הצידני הצלייה הזו שרבים בליבו, ושאיר אחריו מסר ברור, להקמת תנועה בעיה ציונית ברוסיה.

בצ'סלו, סיפר, כי ברלב רבל בסמיכות בלבוהבו ברוסיה, היה מעורה בנעשה בתבנים הבירוקרטים השונים, והיה צולל ומטיר אף בגבר מחלתו ועד יומו האחרון.

שיפור קל במצבו של הרבי מלובביץ'

(ע"ר). שיפור קל חל במצבו של הרבי מלובביץ', המאושפז בבית-החולים "בית ישראל" בניי-יורק – מסר רובר מטעם בית-החולים.

הרבי סבל מדלקת ריאות, ולמרות שנוטו הגיב לטיפול התרופתי מצבו נותר עדיין "קריטי ביותר", הוסיף הרובר.

הרבי מאושפז בבית-החולים מאז לקה בשבץ מוחי ב-10 בפברר.

8 נרות מרתקופה הביזנטית התגלו בחפירות בכפר-סבא

(ע). שמונה נרות מתחשמה הביזנטית נתגלו ביום שישי בחפירות בכפר-סבא.

הארכיאולוג איתן איילון, אוצרת מוזיאון כפר-סבא, ירדנה ויזנברג, מסרו כי הנרות יועבר למוזיאון הארכיאולוגי של העיר.

באיזור שבו מתבצעות החפירות יוסם בעתיד חוסכל לקפיטים, בעבר התגלו ובחשפו בו, כמו גם בסנכ"איזר הבצור-נתן, אתרים ארכיאולוגיים בעלי חשיבות. יחזקאל.

ארגון ההורים הארצי קורא לא לממן מסיבות סיום יקרות

יו"ר ארגון ההורים הארצי, שי לוקמן, מנה לציבור ההורים וקרא להם לא לשלם סכומים גבוהים למסיבות סיום בבתי-הספר. לדבריו לוקמן, מגיעה עלות מסיבות הסיום ל-150-200 שקלים לכל תלמיד. הבסף מוקדש להפסקת ממנים וכותרת מבוקרן, בסמוך לחישון על צוות בית-הספר ובוגרי המחזור.

ארגון ההורים הארצי מנסה ואונו לבניית מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני ומבקש מוועדי ההורים ומנהלות בתי-הספר לוגוג הסכנות ובניעות באמרגן מסיבות.

יצחק שור

דב שי חובא למנוחות ברמת-השופט

בקיבוץ רמת-השופט הובא אתמול למנוחות דב שי, שנפ למני יומיים בגיל 81 לאחר מחלה ממושכת.

שי, שעלה לארץ ב-1935 כחבר בגרעין השומר-הצעיר שהקים את קיבוץ רמת-השופט ב-1941, היה ממעצבי הוצרבת והקיבוצית, מחוה לספרות ומנהל במשרד החינוכי הר-אפרים. במשך כ-15 שנים עיד את הכטאון הדעיוני-תרבותי של הקיבוץ הארצי – "דרום".

דב שי היה איש אשר תרבה יחודית, בר אחיין בסמרה ומשורר, שלצד שירה, הוקדש שלו, שאותה כמעט לא הוא בפני איש, ליחה את חיי קבוצו האיתור, בפומבים הבשיל שרבים מהם הלחנו.

השאיר אחריו אשה, ובשלו שני בנות ונכו ושבעה נכדים.

יגאל וילמוד

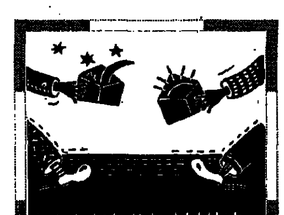

אובדן נורמות מוחלט

נהמנו והתבוישנו כשקראנו את מודעת הבחירות שפורסמה ב"הדרך הירוק" כ"מוגש להברות הקיבוץ הארצי עליידי "יש אמת" בנעמ"ת".

חבר שמוכן להידחם לעשייה פוליטית, צריך להיות מוכן להשמצות והכפשות. שהן חרבות פוליטית שהתפתחה בישראל ומקשה עלינו מאוד. עיתונאים מטוגו של דנקנר מתפרנסים מסגנון זה. אבל מי שחושב שעליידי הכנסת הסגנון הזה לבית הקיבוצי יקצור משהו שיועיל לו, טועה בגדול.

חברתנו עצת מאור אינה זקוקה להכרה. היא מוכרת בקיבוציגו על פעולתה הנכונה וסיומלה המטור בשורה של נושאים קיבוציים. המשמיעים בסגנון המודעה של מטה מפלגת העבודה נמצאים בנראה בסניקה ואובדן נורמות מוחלט אנו רוצים בהצלחת רשימת "חיים חדשים" בבחירת עצת כמזכירת נעמ"ת. אין לנו ספק, שהמשך הפרסום

הדרך הירוק
עורך: יעקב לזר
מפיקה: מירה שחם גולן
עריכה לשונית: אפרת דמלנו
צלם המערכת: ברנו לזר
משתתפים: מיכה באר (כאשר), יודרה פרין, רחל שלו, גיאנו בלוגנו, עמי רדזינסקי, מירה שחם גולן, עידו לוטשיק, יואל רוטנר, יעקב לזר, בחיה מגרי, אריה מלנו, גרדיל בוק, אליעזר פרוגר, רבי שוני
מנהל מפרסמים: יחזי בוק
מודעות: נחמיה בוזגלו טל' 03-6388878
מנוסים: מיכאל אורלמסקי טל' 03-6388878
תיאום מודעות: גורית ממלי טל' 03-6388550
שקיפות: 03-5723801
המערכת, המנהלה:
רח' הקשת המזרחי 3, תל אביב 67771
טל' 03-6388557, פקסימיליה: 03-5370037
סדר, לחות הדפסה:
זיפרום וחדש בע"מ, טל' 03-6388555
הוקם המערכת על אמות המחשב בלבד

חלאה עיתונאית אמיתית

אני יודעת שכל עיתון חייב להתפרנס. אני יודעת שמודעות הן עיקר פרנסתו של העיתון. אני יודעת אפילו שעונת הבחירות היא עונת הזיר של העיתונות ושל כל עניי תקשורת שאפשר לפרסם בו, ושייחכן שמטה ההסברה של מרצ'רמון לא מחשיב במיוחד את "על המשמר" ואת נספחיו כחשקעה פרסומית משתלמת. ומי לנו אסמכתא יותר מג'מס, נציגנו בצמרת, שהצהיר במפורש בראיון לי'חותם" (29.4.94) שלא קלפיות הקיבוץ תארצי חשובות לרשימה. שבראשה (כמעט) הוא עומד. ועל כן למה לבזבז עלינו מודעת בחירות?...) ואם חשב מטה ההסברה של "אמת בנעמ"ת" שבראי לתת מודעה אפילו ל"דרך הירוק" – מי אתם שתחזורו עליהז?...

אבל המודעה של "אמת בנעמ"ת", זו שחשבה לעשות שימוש אלקטורלי בחלאה עיתונאית אמיתית, מבית "יצורו של דנקנר (תשריר שירות, מן הסתם, לטובת מי שטעמו/טעמה אוהבים כאלה) – גם אם שולמה לכם תמורתה בכסף מלא, גם אם ברור לכל קורא שהיא מודעת בחירות ולא מאמר מערכת – פשוט ויהמה את הדף שהודפסה עליו, והבחימה אתכם – כן, גם אתכם! – בעצם נתיבת המקום, והאפשרות, והסכירות, שרבר כזה יפיע בדפוס, ואצ"לנו.

ענת מאור תתגבר ותשורר, ותמשיך בוודאי גם לאחר הבחירות האלה בעבודתה המאומצת ורבת הצדדים בכנסת. ואני מקווה שגם בנעמ"ת. לא בה יבדק הבחם. אבל ה"אמת" הזאת, שיצאה מנעמ"ת, שקיבלה את אישורה שם, ואת שטח הפרסום שלה אצלכם, תישאר בוודאי עוד זמן רב איזות אזהרה אדום, לא רק לכל מי ש"אמת בפרסום" היא נר לרגליו, אלא גם לכל אלה המצפים גם מ"הדרך הירוק" להתאזן מסחרית, ובכל מחיר.

ביטוי מסוכן, מסתבר, "בכל מחיר". וגם יקר מאוד.

עמירה חגני
גן שמואל

איפה האמת בנעמת?

עם רבות מכן, חברות אמת בנעמת אני נפגשת בפעילות ציבורית ארוכת שנים, ואת רובכן אני מכירה בשמות פרטיים.

מה לעשות? אני לא מאמינה, לא מאמינה שאתן מאמינות במודעה המצוטטת. הנסה השקרית והעלובה של אמנון דנקנר בעיתון ה"יער" (29.4.94)

תמיר הכוחנו לעצמנו ולציבור הרחב שאנחנו, הנשים, מביאות איתנו תרבות פוליטית אחרת, תרבות פוליטית נקייה, שיש בה כבוד הדדי – גם לבדי מלוגתא.

והנה אתן, כמו יזיכן מביאות קולות חורקים

בהבהרה

המודעה שהתפרסמה ב"הדרך הירוק" הקורס מטעם "נעמ"ת", וה ציטוט כתבתו של אמנון דנקנר, התקבלה בשעת לילה מאוחרת, לאחר שהעיתון כבר היה מוכן להדפסה. התנקשנו להשאיר עבור מודעה כלשהי שטח שנוי בגודל נתון, וכך עשינו. מי שהיה צריך להוצגות את תשומת ליבנו לתוכן המודעה לא עשה זאת, ועל כך צר לי. נבקשו צעדים מתאימים כדי שאירוע כזה לא יישנו.

יעקב לזר
עורך "הדרך הירוק"

כל מודעה היא לשיפוט הקורא

בעידן התקשורת הליברלית, מערכת עיתון אינה יכולה ואינה אחראית על תוכן המודעות. במיוחד אין היא יכולה לקבל אחריות למודעות בעלות מסר פוליטי של גופים מוכרים במערכת בחירות. אם מערכת עיתון כלשהי תפסול מן הסתם, לטובת מי שטעמו/טעמה אוהבים כאלה) – גם אם שולמה לכם תמורתה בכסף מלא, גם ברור לכל קורא שהיא מודעת בחירות ולא מאמר מערכת – פשוט ויהמה את הדף שהודפסה עליו, והבחימה אתכם – כן, גם אתכם! – בעצם נתיבת המקום, והאפשרות, והסכירות, שרבר כזה יפיע בדפוס, ואצ"לנו.

ענת מאור תתגבר ותשורר, ותמשיך בוודאי גם לאחר הבחירות האלה בעבודתה המאומצת ורבת הצדדים בכנסת. ואני מקווה שגם בנעמ"ת. לא בה יבדק הבחם. אבל ה"אמת" הזאת, שיצאה מנעמ"ת, שקיבלה את אישורה שם, ואת שטח הפרסום שלה אצלכם, תישאר בוודאי עוד זמן רב איזות אזהרה אדום, לא רק לכל מי ש"אמת בפרסום" היא נר לרגליו, אלא גם לכל אלה המצפים גם מ"הדרך הירוק" להתאזן מסחרית, ובכל מחיר.

ביטוי מסוכן, מסתבר, "בכל מחיר". וגם יקר מאוד.

עמירה חגני
גן שמואל

איפה האמת בנעמת?

עם רבות מכן, חברות אמת בנעמת אני נפגשת בפעילות ציבורית ארוכת שנים, ואת רובכן אני מכירה בשמות פרטיים.

מה לעשות? אני לא מאמינה, לא מאמינה שאתן מאמינות במודעה המצוטטת. מכתבתו הנסה השקרית והעלובה של אמנון דנקנר בעיתון ה"יער" (29.4.94)

תמיר הכוחנו לעצמנו ולציבור הרחב שאנחנו, הנשים, מביאות איתנו תרבות פוליטית אחרת, תרבות פוליטית נקייה, שיש בה כבוד הדדי – גם לבדי מלוגתא.

והנה אתן, כמו יזיכן מביאות קולות חורקים

פקח עין
מערכות טלוויזיה במעגל סגור
לפיקוח ובטחון
● שילוב מצלמות בתהליכי
"צוך לשליטה ובקרה
הנדסת ותקשורת אנטקו 03-5463355

גבעת־חביבה לא בסכנה

בנאומו של גיורא מגור ("הדף הירוק" 399), "הגיעות הקיבוצים בסכנה", כז הוא מתריע על הגיעה בגימות הקיבוציות – וכצרוק – מביע נזיעה ראנה, על כי גם גבעת־חביבה בסכנה.

אינני מכירה את מאזנן ומצבן של הגימות הקיבוציות, לא את זה של "על המשמר" וגם לא את מאזנה של "ספרית פועלים", ולכן אינני יכולה לכשוט אם נשקפת להם סכנה או לא. באשר לגבעת־חביבה – היא אינה בסכנה.

אנחנו עומדים על ההשתתפות התנועתית בתקציב הבניה (10% מסך התקציב), מתוך עיקרון וכדי לבטא את הזיקה והשייכות של הבנעה לתנועה. בגבעת־חביבה מרחיבה את תכניה ואת תחיי פעילותה והשפעתה בארץ ובארצות שמעבר לים, ומתכננת פריצה לגבהים חדשים.

יעלה גרנות
גבעת חביבה

פוליטיקה של מפנה והתחדשות

"הדף הירוק" האחרון, כרשמתו "פוליטיקה נדיבה", מחב אליעש שפירא, התולק על הכרעת "ליבה סדים בלילה גם רמון במסגרת מרצ', שהוא אינו מסגול לעשות לתנועתו את אשר עשה רמון לאמלנה. וזאף על פי כן בחר אליעש, ממש ערב הבחיר, לדחות זייתם של חברי תנועתו האמלנים עריון כיצר לתצביע. וזהי בחירתו, מאנן, ואני מצטער עליה.

אבל מראיג אחתי יחבר להיווחכז, שאליעש נוקט ברשמתו באותנו מן שמשתמשים בו תועמלני הבחלל, הבוחרים (וגם מאובדן עשתונות) להאמין מהוויכוח על הרפורמות הדרושות לבחלה המחדרות, ומתמקדים בהתקפות אישיות על ושחו ובעיריו של חיים רמון, ולא במצעיו ומבניות של רשימת "חיים חדשים כחסחדרות" לגיש אח מני המחדרות.

חיים רמון אינו זקוק להגנתי. במשך תקופה ארוכה, הלכו עמדותיו החברתיות־כלכליות ותחזקו לעמדות מפ"ם, כך שהכרזתו שהוא מתמנה על המצע החברתי שלנו, היא רק מהלך מבע ומנון, אך לא מוכן לי מרזע הכרזתו של רמון, שבא נשען על מצע מפ"ם בתחום החברתי, "דוחה ומגלינה" את אליעש. יסלח לי אליעש אם אומר, שיש בגישתו זו יותר משמץ של התנשאות: שהריי, מאחר המתנם הירוק, אמנות הפוליטיקה היא לחפר ריב לדיר ולא לדחות דיר ולהסכו שמה לריב" – מה גם שחיים רמון הוא לא רק יחי, אלא גם שותף למסדרנו לסנן "חיים חדשים בסחדרות".

אליעש עצמו מודה, כי "יש לנו חשבון נוקב עם הוצאת הסחדרות, על שלא ביצעה את הרפורמות הנחוצות כל כך בהסחדרות. השאלה היא, ביצר ביצע ובפורמות הללו, שגם אליעש כה חפץ ביקר לדעתי, החשובה לכך נעוצה בתפישה. אלא כה חיצוני למפלגת העבודה, של מאות אלפי בחרים שיצביעו בעי מפנה וחיים חדשים, המפנה הזה לא יתחולל. רק אם רשימת "חיים חדשים בסחדרות" של מרצ'רמון תהפך לגורם המדיע בסחדרות, אפשר יהיה לחולל את מפשטת החיוניות והקיימיות, ולהפוך את בסחדרות שוב לארגון ותנועה חברתית לגיטימית.

בעידן התקשורת, "המסך הקטן" והבחירה אישית, הולך וגדל משקלם של אנשים בולטים, ומפנים כח משיכה למאות אלפים. חיים רמון

לזכות חח"כ מאור "פעילות נמרצת, עניפה וברוכה, בכל מה שקשור לצדק חברתי במדינה"

צילום: אסף שילה / שראל סאן

הסתדרות על הרגליים

הישגיה הגדולים ביותר של ישראל היו, ללא ספק, בתעשייה חצבאית, בדפואה ובחקלאות. מכל הענלה באו לכאן ללמוד ולחקות אותנו את הנשק המתקדם, את מערכת הבריאות שסיפקה בריאות גבוהה לכולם ואת החקלאות המצוינת. ב־1983 הגיעה האינפלציה, כידוע, ל־400% והריבית במשק ל־160%. כל משק יצרני שלקח אז אשראי מהבנקים, עבר מאז תהליך שיקום כואב, או שכבר

קורץ מתוכר כזה. הוא לא משיח ובוודאי לא האיש שתועמלני הברפלר משמיצים, אך הוא מסוגל לחולל "תנועה מלקולרית" של המונים רחבים, הרואים בו דמות, שאם תיבחר, תהיה מסוגלת להוביל לשינוי ולתמורה בהסתדרות, שכה רבים רוצים בה וכה מעטים ביחס (אנשי הברפלר) מוצעים אותה.

אבל גם בעידן המודרני, מנהיגים המכונים "כוכבים" אינם פועלים בחלל ריק. ללא תנועה חברתית ופוליטית רחבה ובעלת חוט שדרה – שעומדת מאחוריהם, או מתחברת איתם – אין ביכולתם לחולל את המפנה. החיבור בין מרצ לרמון וחבריו הוא החיבור שיכול לחולל את המפנה, וכמובן רק אם יקבל כוח הולם מהבוחרים.

רשימת מרצ'רמון ניצבת משמאלה ולא מימינה של מפלגת העבודה, וכל מי שיציץ במצעה יווכח בכך. אך בעיקר כל מי שיתבונן באלף חמש מאות מועמדיה לוועדת ההסתדרות – בהם מאות מחברי מפ"ם, הקבה"א, רצ' והתקי"ם – יעמוד מייד על עובדה זו. ובכללו, מי שבאמתחתו תוכנית ל"חיים חדשים", בכיוון של דמוקרטיזציה מרחיקת לכת להפיכת ההסתדרות לגורם משמעותי ורלוונטי לעובדים – ניצב, בהכרח, משמאל למי שמנן בשמורנות יתרה על החיסן.

לפיכך, ראוי שנעזוב עתה את ויכוחי האתמול ונערכן בתשובה לשאלה – באמצעות איזה סתף נוכל לחולל את השינוי המפנה, ההכרחי כל־כך בהסתדרות. ונרמה לי, שהתשובה לכך ברורה מאוד.

נתנאל שור

בעניין הלובי שהתקוטט

בגיליון מספר 400 של "הדף הירוק", התפרסמו דברי גיורא פורמן נצמוד לכתבתו של עודד ליפשיץ, "המלחמה על ארד". להלן קטע (שלא הוצא מהקשרו) מדברי גיוראו

"בריליה יש לובי" מהתקוטט עם תתנועה, ולאו. רוזוקא יעקב האומון, שהוא איש מקצוע, שיש לו גם מיעונים הגיוניים והנעתי אחו לחידברות. מדובר בעיקר בחברי ריליה שמילאו תפקידים מרכזיים בעבר, לא בתחנוה הנוכחית של הקיבוץ".

ראשית, הנני מבדך על הזדרבות הקיימת בין גיורא ליעקב. שנית, מילאתי תפקיד מרכזי בעבר

מורק, דוגמאות לכך הן אתא, תע"ש, כור, רפא"ל והקיבוצים.

הסיבה למשבר הדרסני הוא מדיניות כלכלית מוכבנית ואינטרסנטית מצד הבנקים והמשלה. הגוף היחיד כיום במשק שיכול, עליידי ראנה לעובדים, לרסן התנהגות חוורת כזו, הוא ההסתדרות – ורק הסתדרות שתפעל מתוך אמונה ברוחות הפועל, עם מנהיג שבא מתוך הפועלים: לא מנהיג חייכן ומתוק, שיודע לדבר יפה, אך מעולם לא הכיר את עולם העובדים. אין ספק שהברפלר מעמיד את ההסתדרות על הרגליים, ורמון – בדרכו לראשות הממשלה – יפרק אותה.

תומר עובדי
בית־העמק

★

הערת המערכת: המכתב דלעיל הוא מדגם מייצג מתוך שורה ארוכה מאוד של מכתבים, שנשלחו ל"הדף הירוק" במאורגן עליידי גורם אלמוני, וכולם עד אחד עוסקים בהסברת הסוגיה. מרזע רמון יהרוס את ההסתדרות ואילו הברפלר יבנה אותה. עלתה במוחנו מחשבה זדונית, ששחוטיהנו איפה שהוא חבר"ה נאולי מרדיכים של הנועי העובד והלומרז, ואמרו להם – תכתבנו נגד רמון, ואנחנו כבר נשלח למי שצריך. הייתכן כדבר הזה, או שמא רמוננו הקדת הזה התרחשות, שלא היתה ולא נבראה?

לצחוק או לבכות

פעמים, כשאני קורא עיתונים שלנו, אני לא יודע מה עלי לעשות, לצחוק או לבכות. הדברים הכתובים שם כאילו מכוונים לציבור שאין לו לא השכל הישר ולא הידע המינימלי. הנה כמה דוגמאות מתקופה האחרונה.

ב"הדף הירוק" (12.4.94) כותב עודד ליפשיץ בכתבה על קיבוץ כיסופים: "יש כאלה שטוענים... שכאשובים לסדרי חיים המגוונים לערכים הבסיסים של הקיבוץ, יש גם הידרדרות כלכלית. בכיסופים לא חלו תהליכי שינוי כאלה, וזה לא מגע את המשבר". אך כמה שורות לפני כן נכתב, שבקיבוץ הוותיק הזה שכרו "מנוהל מקצועי מנוסה", שינהל את הקיבוץ. גם הנוכר הוא שקיבו, ועוד... מיסיבי התנועה הקבוצית היו וראי מתהפכים בקבריהם, לו שמעו שזה "לא מנוגד לערכים הבסיסים של הקיבוץ".

ב"על המשמר" (7.3.94) מורסם ראיון עם סטנלי מרון, חוקר בתחום האוכלוסיה הקבוצית. מרון מסר, שמספר הלידות בקיבוצים ירד מ־1478 ב־1987, ל־933 בשנת 1992. הנתונים הללו הם לגבי קיבוצי התקים בלבד. בקבה"א הירידה עוד יותר גדולה. ה"סנינה" של הדאיון באה מייד אחרי הנתונים הללו. וכך אומר מרון: "אותה מגמה של ירידה, באותם אחוזים, קיימת גם באוכלוסיה היהודית בארץ". לפי המספרים הנ"ל, הירידה בילודה בתקים היא יותר מ־35% במשך תקופה כה קצרה, סימן לתהליך קטסטרופלי המתרחש בקיבוצים – עזיבה המונית של צעירים והזדקנות מהירה של האוכלוסיה הקיבוצית.

ב"קיבוץ" (12.4.94), כותבת א. אלכסנדר, שבשנים האחרונות בישראל "אנו רואים משק שאין בו כל צמיחה, שהעלייה... נפסקה... האבטלה גואה", וכן הלאה ברוח זו. איננו יודע מי הם "אנו". אני כן יודע, ומוכן לממר גם לאלכסנדר, שבשנים האחרונות עלו לישראל יותר מחצי מיליון יהודים, שלפי כל האומדנים (הביולאומיים וישראליים) קצב הצמיחה במשק שלנו – 5% אחוזים בשנה – הוא הגבוה בין כל המדינות המפותחות באירופה, אמריקה ויפן, שהאבטלה, שגדלה עם תחילתה של העלייה ההמונית מאד ממנו לא התקיבה למספר האבטלה של שנות ה־50, התחילה בתקופה האחרונה לרדת. כנראה גם אלכסנדר חושבת, שהיא כותבת לציבור שלא יודע ולא מבין כלום.

ג. קאנובין
מאסא

ארגוני הקניות הארצ"יים - תק"ם וקיבוצי השומר הצעיר
קיבוצי השומר הצעיר
מובן מאליו הרווח כולו שלך!!!
1 קניה ישירה
2 אספקה ישירה
3 אמינות ואמיכה
מחלקות הרשמל: בקבוץ הארצי - משה איזנמן טל' 03-6925474 בתק"ם - מולי 03-5212397

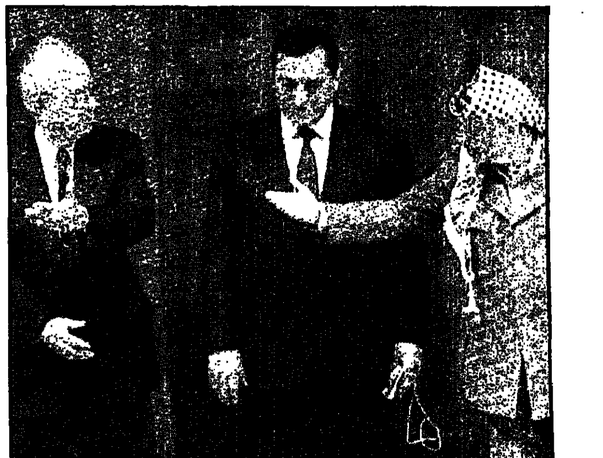

חשיבוש שחל בטקס התחייבות, חכניס אלמנט של אכזבה — צילום: אי.פי

רגע חשוב ביותר

הגבחרת הפוליטית של התנועות הקיבוציות, על ההסכם שנחתם בקהיר. חגי מירום: "אני מקווה שלעולם לא נחזור לסימטאות עזה. לבורות הביבים של חאן יונס ולמחנות הפליטים של רפיח". חגן פורת: "ההסכם יתנפץ בעתיד, השאלה עוד כמה סבל נסבול כתוצאה מההרפתקה האומללה הזאת".

אליעזר מואב

עקב צור: "במימד ההיסטורי, תחיית הסכם מציינת שלב מכריע של הברה הדדית ביגינו לבין הפלסטינים. המבנן האמיתי והמכריע יהיה בשלב הבינים, כשהפלסטינים יצליחו לקיים שלטון יציב, ואחר המבחנים יהיה היכולת שלנו ושלהם לבלום את הטרור ולקיים ביחסון אישי לכל אזרחי ישראל. המצב של שלב הבינים יקבע את קצב ההתקדמות".

עגת מאורה: "סקס תחיית ההסכם היה רגע חשוב ביותר, אבל עוד צפויים דרכה מכשולים. לכן, ברמה הארצית, יש צורך להמשיך להיאבק להכשרת הלבבות בארץ, לביסוס וקידום שיתוף עם הפלסטינים. השיבוש שחל בטקס החתימה הכניס רגע של אכזבה, בשל חוסר העקביות של ערפאת. הצעדים הבלתי צפויים שהוא נוקט בהם, בעייתיים רוזקא לתומכי השלום מבינינו. אולם יש ציפיה ותקוה, שהמנהיגות השפויה של הפלסטינים תנחם אותם לדרך השלום".

חגן פורת: "סקס אי־התחייבות מוכיח, שמי שאינו מסוגל לתתום על מפות, לא ראוי לשרטט אותם.

ההסכם הוא 'שארסה', קריעת חלקים מארץ ישראל היא כמו קריעת איברים מן העם. חעם לא חתם על ההסכם, חתם ראש ממשלת מיעוט, שלא שאל את פי העם ולא את פי הכנסת. ראש הממשלה משיך דרך המעוררת לא רק רורה, אלא גם רחמים. ההסכם יתנפץ בעתיד, השאלה עוד כמה סבל נסבול כתוצאה מההרפתקה האומללה הזאת. אני מקווה שלא יישפך יותר מדי דם".

חגי מירום: "ההסכם הוא הוכחה נוספת לכך, שהתהליך שהחל ב־13 בספטמבר הוא 'אל חזור'. גם אם המתמנה השלום, הוא בוא יבוא. אני מקווה שלעולם לא נחזור לסימטאות עזה, לבורות הביבים של חאן יונס ולמחנות הפליטים של רפיח. אני מקווה שמכאן ואילך ניתן יהיה לבניה את היסודות לשלום, ושבסופו של התהליך נחזור להיות מדינה קטנה יותר, הנשענת על רוב יהודי ואושיות הדמוקרטיות".

משה פלד: "זהו אחד הימים השחורים והקשים של הציונות המתחדשת בארץ ישראל, אחד מהפיגועים הקשים ביותר שידעה הציונות בארץ. רבין חתם על כתב כניעה, בעצם חתם על מסמך הישוד למדינה הפלסטינית שבדרך. לרבין יש

לקראת הסיום התחמם קמפיין הבחירות

במטות הקיבוציים של הברפלד ורמון נעשות ההכנות האחרונות ליום הגדול, ואת ההצהרה המסקרנת ביותר מוסר לנו יגאל צחור, מרכז הוועדה הפוליטית של התק"ם: "לאחר הבחירות להסתדרות מובטחת כניסתה של צומת לממשלה, כיוון שמרצ אינה דבר בטוח"

אליעזר מואב

עד לפני שבוע, ריכזה את המטה הביצקיבוצי של "חיים חדשים" אפתיר מורדיך לבנון מגנית, אך היא נסעה לכנס של האינטרנציונל הסוציאליסטי, המתקיים בסוקיה. אמצאיה רייז (עין המפרץ), המרכז הנוכחי, אומר שקו ההסברה שהם נקטו היה מותאם לקהל היעד: ביקבוצי התקים הוסבר שיש לפצל את תנועת העבודה לשני ראשים, והשיבויים המוצעים להסתדרות הם היכולים להציל את הארגון מכיליון. ביקבוצי השומר הצעיר ניסו לשכנע, שגם גוף המרכב ממפ"ם, רצ, שיבוי, קבוצת רמון ופ"ם יכול לסמוך על הצבע החברתי של מפ"ם.

חלק מהחברים הוותיקים ותקשו לקבל שינוי פוליטי כה מהיר, שתתרחש עם הצבתו של חיים רמון בראש הרשימה. גם בנושא המומערות לכיון הפמיני היתה ארגנת. רייז: "היתה פלקסים ופרשנים במיוחד על ההתקפה הבנתית כנגד עגת מאור. חחברות בקיבוץ הצרצי גילו רגישות לנושא, ובצרצ, ביקבוצים הסברנו את המשמעות של חוק בריאות מלכתי ופנסיה מלכתית".

יגאל צחור (רביבים) מרכז את חוועדה הרביעונית־פוליטית בתק"ם ואת המטה הביצקיבוצי של רשימת "אמת": "עברנו שני שלבים מאוד משמעותיים במסע המחירות: חשבל חראשון היה, להסביר לחברים על הצורך בהצבעה, כדי שביום המכירות לחברים יהייצבו בקלפי. חשלב חשני היה במישור השכבוע לטובת חיים הברפלד. המטה קבע נאמנים בכל קיבוץ, שראגו להיות אנשי הקשר בין הקיבוץ לבין המטה, לחלק חומר הסברה לחברים. קו ההסברה העיקרי נסב סביב חשאלה הדמוקרטיה בחברה. ברינמיקה של החתילכים שאנו נמצאים בהם, מה שהמון עשה חוא דבר מסוכן. המעבר של רמון פוגע ביציבות הממשלה. לאחר הבחירות להסתדרות מובטחת כניסתה של צומת לממשלה, כיוון שמרצ אינה דבר בטוח".

צחור מגנה את החתקפה על מאור: "החתקפה לא יצאה מבית מדרשנו. בתק"ם חושבים שחמדוגה היתה נבזות, מבדיבה ראשונה. אמנם אנחנו לא מתגאלים, כיוון שלא אנחנו פרסמנו, אך מביעים שאט נפש, ודרשנו ודרשנים מהמפלגה חנגאלת על המדרגה האומללה. בתק"ם חחברות היא עניין בסיסי".

חברים מרכזיים ממפלגת העבודה, המנוסים בתעמולת בחירות, אמרו לנו שבמסע הבחירות של העבודה נעשו כל חשגיאות חאפשריות, לשמח הקמפיין של "חיים חדשים להסתדרות", שנחל בצורה מקצועית.

לקראת סיומו החתמם הקמפיין, ובקיבוץ הארצי התלונגו על שימוש בשיטות פסולות מצד פעילים בתק"ם. אמצאיה רייז: "חחדרת פלקסים ופרשנים הוחירו אותנו לימים אפלים, שלא רצוי לחזור אליהם". אמנון ורבר, רכז המחלקה הרביעונית פוליטית בקיבוץ הארצי, ניסח לחתום על הסכם לשמירת חהגינות במערכת הבחירות, אולם בתק"ם סירבו ואמרו כי הנייר שחוצע היה מגוחך. "ההסכם עם הקיבוץ הארצי היה מאור אמנדמי, נאמרו שם דברים כלליים, כמו שכניסת לקיבוצים חעיטה רק דרך המסגרות המקובלות ובאישור המוסדות, לכן לא ראינו טעם לחתום על מסמך שאין לו שום משמעות. למרות שלא נחתם נייר, לא מפלנו בביצוע למוסדות של קיבוץ סמיפיפי".

מי יגאל? יגאל צחור: "חבנואה ניתנה לשוטים. קרב פוליטי חוא דבר לגיטימי, בתנאי שנעשה בצורה חוגנת. מי שינצח יחגוג, אולם לאחר חקנגנות חחיים צריכים להמשיך ביחד".

אמצאיה רייז: "אנחנו לא תופרים חליטות לפני שמנצחים, אך יש סיכוי למתקן בהסתדרות".

שיווק אור בע"מ

מרכז ארצי לשיווק מוצרי חשמל ביתיים לתנועות הקיבוציות ולהתיישבות העובדת

ישירות מהיבואן לצרכן הקיבוצי

טלוויזיות ★ ויראו ★ ממנות בגיבים ★ מקפאים ★ מקררים ★ מערכות סטריאו מיני ★ מדיחי כלים

וכל יתר מוצרי החשמל הביתיים

★ מלרוזיה 25" + היפרבוד (3 שנים אחריות) 2480 ש"ח

★ שאבר אבק 1000W 390 ש"ח

★ קומקום חשמלי 69 ש"ח

Grim 03

תנאים מלווים מיבצע

הרכישה באמצעות המחאות קניה / פקודות מסירה

להזמנות: מולי, משקי תק"ם - טל 03-5212397 משה, משקי הקבוצה א - טל' 03-6925474

לרשותכם אולם תצוגה ומכירה ברחוב עזריאלי 25 תל-אביב (ליד אשר חדרוש)

שעות הפתיחה: א'-ה' 09.00-14.30, 16.00-20.00

טל' 03-5628858 מקסי 03-5628818-28

אל תחמיץ את האירוע המשוב ביותר השנה בחקלאות ובגינון

● 12,000 מ"ר של חידושים והמצאות.

● הרצאות מקצועיות וייעוץ של שה"ם.

● כ-200 מציגים המובילים בארץ.

תערוכת החקלאות והגינון

משה 94

10-12 במאי, בקיבוץ געש

בין השעות 09:00-21:00

כל מבקר משתתף בהגרלת טרקטורון של פלרים ופרסים יקרים מאוד

הנהלת התערוכה טל' 07-280233

הזמנות לתערוכה ניתן לקבל אצל המציגים בתערוכה או במזכיריות הישובים

חדשנו

מכונת מיון אלקטרונית חדשנית

למשק המשפחתי

מיונית 7200

■ שיטה חדשנית לשקילת ומיון של פירות וירקות

■ מבנה מעגלי חמותאם לצרכי המשק המשפחתי

■ הפעלה פשוטה משולבת עם אמינות מירבית

■ דיוק מירבי

ש.ה חדשה חקלאית בע"מ

מושבה מצפה ליד טבריה

06-732411 טל' 06-795243 מקסי 1527

מוצר חדשני לשוק הישראלי

שמוליק, התפטרו!

עובדי התחנה לייעוץ ושיקום מנהלים מאבק מר נגד הכוונה למנות לתחנה מנהל שאינו מקובל עליהם, ונגד מי שמריץ את האיש, יו"ד הדירקטוריון, שמוליק אייל. בסוף השבוע הושגה פשרה מהסוג שמאפשר לשני הצדדים לומר: אני ניצחתי

נחמן גלבוע

ימים בהם מנהלים העובדים הסוציאליים מאבק מתמשך על רקע דרישות שכר, מתנהל מאבק מסוג אחר, מר שבדי התחנה לייעוץ ושיקום של ברית הנוער וקיבוצניק. הקש ששבר את גב הגמל, מסתתרים, היתה חלטה של דירקטוריון התחנה, למנות לה מנהל שאינו מקובל עליהם. בסוף השבוע שעבר, לאחר מאבק עיקש ורצוף מניעות בדיות, הוחלט לבטל את המינוי. עתה מבקשים אנשי הברית לנצל את ההשגה במאבק לבניית אמון חדש בין הצדדים. במסגרת שיעורי הבית, יפנו הצדדים את נושא תחום הסמכויות של כל אחד מהם, וינמו אולי להיזכר בסיסמאות כמו "יחול משחף", שיצאו מבית מדרשה של התנועה הקיבוצית.

במשך שנים רבות התנהלה התחנה כמל"ר (מפר ללא כותנת רוח), והמנהל נבחר מתוך אנשי המנה. לאחרונה עברה ממל"ר לחברה בע"מ ולקראת הפעבר הוסכר לאנשיה, שצריך למנות מנהל ויצוני מקצועי. לחברה נבחר גם דירקטוריון ובראשו שמוליק אייל (נביר־אליהו), שמנהג לתפקיד עם סיום תקופת כהונתו כמזכיר הברית. המנהל הראשון שנבחר היה ששון שרחט מגבעת־חיים איחוד. "לאחר מספר חודשים הבנו, שהיתה לנו בעיה רצינית בבחירה", אומר יורדן אולמן (נצן). "זה שנה היה צריך לייצג אותנו מבחינה מקצועית, והוכיר גרוע. היתה לו גם בעיית תקשורת איתנו, שרטה לקשיים רציניים. לעובדים לא ניתן ייצוג דירקטוריון ונוצר נתק בין הדירקטוריון והעומד מאחו לכן הנמות".

בין הדוגמאות שסביר אולמן לנתק הוא מציין את רצונו של אייל, המשמש כחבר הרשות לסלמה בסמים, להיכנס לעסוק גם בתחום זה. חעמה נעמת לדבריו. היא דיון בהקמת משפחתון של הנחנה בקיבוצו של אייל, כאשר לעובדים היה כיר שאין לכך הצדקה. "אייל הבטיח למזכירות שוא ידאג לסדר הכל", אומר אולמן, "ובניסה לחעמיד את הדיון בפני עובדה מוגמרת". אייל: "לא". ששון הוא זה שסנה לבי־אליהו ושאל אם הקיבוץ עדיך לקלוט את המשפחתון. הצטרפתי לשיחה על מי בקשתו, בתקוה זה שאני גם בחתנה ומן מבר בי־אליהו. הענין הזה אפילו לא בידון מבראיתי".

סעמת הנמות על חוסר שיתוף בקבלת ההחלטות חלנו נגבר. אייל גורס, שהסעמנות נבעו מחוסר שלום של העובדים להרגיל למעבר לחברה מסחרית ולהפנים את הנורמות הנלוות לכך. בין הנמות חללו היתה סמכות המנכ"ל שוחס, לקבוע מכל הקשור לעניינים חכספים של המנוח.

אולמן: "לפני חמשעה חודשים הנחילו לחגיע אלינו אינפורמציות שליליות ממשרדי הביטחון ומחוצה. ונאמר לנו שהם מעייכים את הזיכלת הקבוצית שלנו, אבל חנושאים הכספיים לא מעסלים עליהם. הם ביקשו שנעביר את המסר למי שיש, כי אחרת יפסיקו לעבוד איתנו. חלכנו לחבר דירקטוריון צבי מבבר וסיפרנו לו על ניהול המשפחתון. הוא אמר שהענין נראה חמור, אבל לא שיפל נה. לפני חצי שנה סיפרנו את זה למזכירת נצרת, רחמה סלודר, וגם היא לא טיפלה בזה. בעיקר ששמוע עמד לסיים. הענין הזה מגע מעמיות שלנו וחמשרדים חחילו לייבש אותנו. הם חעירו לנו חשבוניות בסענה שהמחיר גבוה, ואמרו שמצב כזה לא יימשך. שמוליק ידע על זה ושתק".

אייל: "כאשר נכנסנו לבדיקת הנושא, ששון עמד בפני פרישה. חלק מן הבעיות היו מאבקים של העובדים על שליטה וכח".

לפני חמישה חודשים חוריע שוחס על כוונתו לסיים את העבודה, עקב יציאתו לעבודה בחי"ל. העובדים החליטו, שהופעם לא יקבלו חלטה חד־צדדית מהדירקטוריון, וביקשו שישתתפו אותם בבחירת המנהל חבא. אייל קיבל את דרישתם. חבר הדירקטוריון צבי מבבר (גבעת חיים מאוחד) הציע, שהחיה להם זכות וטו על מועמד שאינו מתאים בעיניהם, והדירקטוריון יבחר אחר מהמועמדים שיוזיו מוסכמים גם על דעתם. במכרז חמתחות רואיינו 7 חברים מתקבה"א ו־3 חברי תק"ם. לקו הנמר הגיעו שניים: מתי בריקאי (נצרעה) ושמואל בבם (שער־הגולן). לטעמת העובדים, רחה אייל את תהליך הבחירה עד לרגע האחרון, תוך ניתוק מגע עימם, ומזה כחודש מתנחלת החתנה ללא מנהל. המאבק הגיע לשיאו כאשר הדירקטוריון החליט למנות את בריקאי, בניגוד לדעתם של העובדים שצידדו בבבם.

אולמן: "צוות מקצועי שלנו ראיין את מתי בריקאי והגיע למסקנה, שחאיש לא מתאים לנו. בדיעבר הסתבר לנו, שאייל היה זה שחמליץ ודיפ את מתי לתפקיד, וחוא לא היה מוכן לקבל את הוטו שלנו. חוא הודיע לנו בצדדה חד־צדדית, שחמועמד הוא לא הארם שאנחנו רציני".

אפשר שאחרת הבעיות היתה, שביקשתם למנות חבר הקמחיא לתפקיד שמילא חבר דגיפ?

"זה לגיטימי שהתק"ם ישמור על המקום לאיש שלו. שמוליק ודנה הבחינו אמנם שכל מועמד מתאים. ייבחר, אבל אמרתי לחברים בצוות, שהתק"ם לא יתן את הניחול לאיש הקבה"א. מוץ מזה, אני מאמין שגם אם היה מועמד נוסף מהתק"ם, חוא לא היה נבחר, כי היתה פה חכרעה מוקדמת של שמוליק עם מתי".

מכאן ואילך התפתח מאבק חריף בין חברי קיבוצים מצוות העובדים לבין חברי חקיבוצים בדירקטוריון וחעומד בראשו.

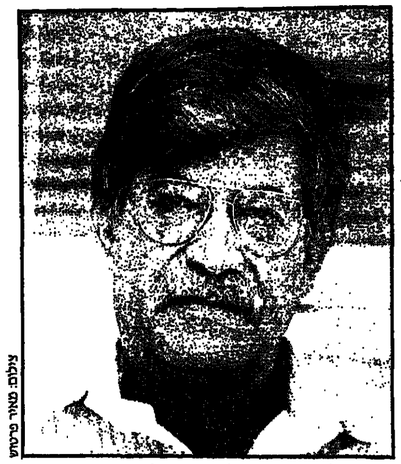

אייל: היו טלפונים אנונימיים וכל מיני דברים שלא ייעשו במקומותינו — צילום: מאיר טוביה

אייל: "לצערי, עובדים סוציאליים, הצריכים להיות אמונים על רגישות וגישה אנושית, כאשר הם ניגשו למאבק – הם שברו כללים. זה כלל טלפונים אנונימיים למתי וכל מיני דברים מהסוג הזה, שלא ייעשו במקומותינו. אנחנו עוד רואים את עצמנו לא רק כארגון כלכלי. אלא גם כמערכת ערכית וחברתית, ובתחום הזה הדברים חרגו מהפרופורציות הראויות".

אולמן: "נושא השיתוף עם הצוות הוא צד אידיאלוגי בעינינו. אייל הסביר לנו, שרק הדירקטוריון קובע בחברה בע"מ. חבל שלא הסבירו לנו את זה קודם. המנהלת המקצועית, נירה ליאור, סיפרה במזכירות הברית שרשנו להחליף את ששון, ולא רצו לשמוע אותנו. היא אמרה, שגם בבחירת המחליף הי"ר סירב לשמוע ופעל על דעת עצמו, עד לדגח האופי שהוא עשה לה בגלל כל הנושא הזה".

בעקבות הנתק שנוצר עם אייל, הודיעו העובדים למזכירות הברית שיפסיקו לשתף פעולה עם אייל, משום שנשמט הבסיס להמשך עבודה משותפת איתו. הנשמעות היתה, שהם מפסיקים לראות בו יו"ר הדירקטוריון ודורשים את פיטוריו. כן הודיעו, שאינם מכירים במינוי של מתי בריקאי כמנהל התחנה, ושהוא לא יוכה לשיתוף פעולה מהם.

בעקבות ההסלמה במצב, ניסתה מזכירת הברית סולודר למשר בין הצדדים. אי־הגעתו של אייל לפגישה הראשונה שנקבעה, לא תרמה להרגעת הרוחות. לקראת הפגישה שהתקיימה כיום שלישי שעבר, הציעה סולודר שחחברה של בריקאי תרד, והעובדים יחזרו בהם מחביעותיהם לגבי אייל. כן הוצע לדון בנושא חלוקת התפקידים והסמכויות, ולהשאיר לעובדים את זכות הווטו על המועמד לניהול. אייל אמר שהוא אינו מקבל את ביטול המינוי, וההכרעה הועברה למזכירות הברית והדירקטוריון.

ביום חמישי האחרון, בתום ישיבה סוערת, התקבלה הרשת העובדים לבטל את מינויו של בריקאי. מזכירות הברית החליטה לשלוח לו מכתב התנצלות, לאחר שהעובדים סירבו לעשות זאת, בטענה שהם אינם אחראים למצב שנוצר בניגוד לרצונם. העובדים זכו לתמיכה ניכרת מצידם של מזכירי התנועות ובראשם מזכיר התק"ם, אריק ריימכן, אשר טען שאם יוחלט לשתף את הצוות בבחירה, צריך היה לעמוד בזה. ההחלטה שהתקבלה היתה להודיע גם את מועמדותו של בגב. כן הוחלט שהדירקטוריון יצומצם מ־9 חברים ל־6, ותוקם ועדה שתבורוק את הרתפתחויות שהיו בתחנה מאז המעבר לחברה. מן העובדים נרשם לחוור בהם מהסכתב הדרוף שכתבו לאייל.

בעקבות השיבוה מדגיש אייל את ההחלטה שהתקבלה – להתנצל בפני בריקאי וקיבוצו ולהדיח מהעובדים לחוור בהם ממכתבם.

בכל זאת ובחלט שהוא לא יחיה המנהל.

"לגופו של עניין, הדעה שלנו היתה שצריך להחזיר את הסרכז לפעילות ולעשות את המאמצים, תוך מיצוי ההסכמות והשיתוף. הצעתי גם סרנה משותפת עם העובדים, בתנאיים המכון לייעוץ ארגוני".

אתה לא ראוה בהחלטה לא לקבל את המינוי של בריקאי פגיעה אישית ואי אמון בך?

"מה פגיעה ביז מה זה בכלל עניין אישי? אני חובלתי החלטה של הדירקטוריון ואני רוצה את טובת התחנה שאני עומד בראש הדירקטוריון שלה. אין לי כאן שום אלמנט אישי".

חברות וחברים יקרים,

הקיבוץ היה, מאז ומתמיד, חיל החלוץ במערכות החברה בישראל. גם בימים אלה, מוצא עצמו הקיבוץ במרכזה של מערכה על דמותה של ההסתדרות, על מנהיגותה ועל יעדיה.

חיים רמון, מוביל למהלך רב חשיבות בהסתדרות, במגמה לנער את המנגנון, המרחיק חברים מההסתדרות, משניא אותה על הציבור ומחליש את מעמדה.

כל מרכיבי הרשימה, חיים חדשים בהסתדרות, מייצגים את האמונה במרכזיותה של ההסתדרות בחברה הישראלית. מעבר לוויכוחים בנושאי דת ומדינה, שהזירה שלהם היא הכנסת, כולנו מאוחדים בשאיפה לחזק את ההסתדרות, להגביר את הדמוקרטיזציה בהסתדרות ולנתב את פעילותה להגנה על השכבות החלשות בחברה.

אנחנו יודעים שמהלכים עליכם אימים, אך מי כמוכם יודע כי ההשמצות משוללות כל יסוד:

אנחנו תומכים בחוק הבריאות הממלכתי, שיקנה שירות מלא ושוויוני לכל מבוטח ויאפשר לקופת החולים שליטה מלאה בכספים המיועדים לבריאות, מבלי שישמשו, כנהוג היום, למימון המנגנון בהסתדרות.

אנחנו תומכים בחוק פנסיה ממלכתי, שיאפשר קיום הוגן לכל גימלאי וגימלאית בישראל, תוך כדי שמירה על קרנות הפנסיה הקיימות.

אנחנו נאבקים לשוויון זכויות לנשים במערכות ההסתדרות, מחד גיסא, ובמערכות המשק והכלכלה, מאידך גיסא.

כולנו נחושים בדעתנו, אם נזכה לרוב בבחירות, להגשים את התכניות שלנו לשיפור מעמדה של ההסתדרות, לייעולה ולחיזוקה.

אנחנו מקווים כי תהיו שותפים לנו
וב־10 במאי תסייעו
לחולל מהפך בהסתדרות.

בברכה,
חיים (ג'ומס) אורון

רמון חיים חדשים בהסתדרות

בסט ביי-המהפכה הבטוחה.
best buy
מרכז מכשירי החשמל מס' 1 בישראל.

מחיר המבצע עד 31.5.94 או עד גמר המלאי

אנא תיקו!

לחברי הקיבוץ

מערכת סטריאו מצושימה/שניידר

- טייפ דבל קסט
- קומפקט דיסק משוכלל
- רסיבר דיגיטלי עם אפשרות תכנית עד 20 תחנות
- אקולייזר 5 ערוצים
- שלט רחוק

מחיר רגיל 2190 ₪
מחיר מיוחד 1890 ₪
6 x 333 או
12 x 174 או

טלויזיה "בקו" "25

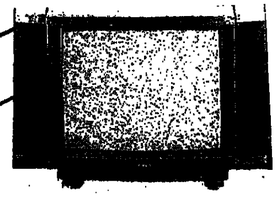

מיקרוגל 20 ליטר במתנה לכל הרוכש טלויזיה "בקו"

- 2 שיטות שידור PAL/SECAM
- סטראופונית
- 40 תחנות קבועות
- טיימר כיבוי אוטומטי
- חיפרבנד מלא
- רמקולים מתפרקים

מחיר 3890 ₪
6 x 685 או
12 x 358 או

הדף הירוק

ממשיכים בהסדר המיוחד לכל חבר קיבוץ הטבות מיוחדות בחברת "בסט ביי"

% 6 הנחה על כל מוצרי החשמל (כ-1200 מוצרים)

מיקרוגל נקפוג'י 1000

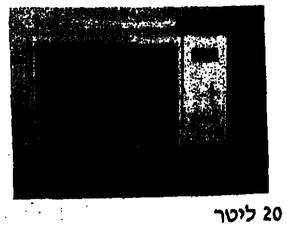

- נפח 20 ליטר
- הספק 750w
- מגש מרובע
- קרן מסתובבת
- תכנית לחפלה עתידית
- הפשרה אוטומטית עפ"י משקל

מחיר רגיל 1148 ₪
מחיר מיוחד 990 ₪
6 x 174 או
12 x 91 או

מעבד מזון "קרופס" 738

- הקצפה, לישה, קוצץ ירקות ובשר גרוד, חיתוך תפוחי אדמה
- 6 מהירויות הפעלה
- מפסק ביטחון
- חפעלה רגעית וקבועה
- הספק 500w

מחיר רגיל 758 ₪
מחיר מיוחד 667 ₪
3 x 226 או
6 x 118 או

להזמנות התקשרו לטל' 03-5372174

בתוקף עד האחה

בסט ביי תל-אביב
דרך פ"מ 50 ת"א

בסט ביי כפר-סבא
מרכז אחרוני
רח' ויצמן 83 כ"ס

בסט ביי נתניה
ביין השוק - הנגד החדש
הקל 60 נתניה

בסט ביי עפולה
בהחנה המרכזית
עפולה

בסט ביי ירושלים
רח' סייר קינג
פינת רח' התנופה
(בנין קדשו)
אור התעשיה הלפיות

★ לקבלת הנחה עליך להציג תעודת זהות בקופה
★ אין כפל מבצעים
★ החנחה לא חלה על מזגנים ומקררים

מ-3 תשלומים התשלום באמצעות כרטיס אשראי. אפשרויות ל-18 תשלומים שווים בכרטיס אשראי. ריבית אפקטיבית של עד 19.8%

ישראכרט
דיינרס

כל רוצח הוא

ניר עפרוני לפני מאסרו. "מי שלוקח חיי אדם, פירושו שנשרף לו פיוז במוח"

צילום: הרצל שפירא

במידה מסוימת מטורף

"אני לא שלם עם הרצח. אני מתבייש בו. למדתי זאת רק לאחר מעשה. עשיתי את המעשה הכי שפל והכי פחדני שקיים. זה מעשה שמעיד על חוסר אונים, על הפחד להתמודד עם המצב, עם קשיים". ניר עפרוני, לשעבר חבר דליה, שרצח ב־1984 את המתדלק מוחמד עודא, מרצה בכלא איילון מאסר עולם. בכלא אפשר או לגדול או להתמוטט, הוא אומר. הוא משתדל לגדול

אברהם שרון

ב "24 בדצמבר 1984, בשעה אחת" עשרה וחצי בלילה, לאחר ששתו כוס קפה, יצאו אלי ואנונו, אסיר ששוחה בשיקום בקיבוץ דליה, ונהר עפרוני, בן המשפחה שאימצה אותו, לרצוח קרבן אקראי. בתחנת הדלק במטעי זבולון יעקב שהה המתדלק מוחמד עודא, 25, מהישוב הערבי כפר קנא. השניים דיברו אותו למוות, דקירות רבות, כמעט עשר שנים אחרי אותו אירוע ואובע שנים מאז הוא יושב בכלא, ביקרתי את ניר עפרוני בכלא איילון, בו הוא מרצה מאסר עולם. בעוד שבועות אחדים הוא אמור להיפגש עם חנב' ימימה גבאי, המכונה במשרד המשפטים על גושא החנינות.

משהו אומר לי, שהחדרשה שלך ברצח היתה נחמדת, שלמעשה לא השתתפת ברצח בפועל.

"השתתפתי".

אבל לא אתה נעצת את הסכין בגופו של עודא. לא היית הראשון, חידום.

"אז הייתי השני. זה לא משנה. גם אני השתתפתי".

לפגישה, שארכה כשעה, הביא ניר תרמוס ושתי כוסות, ומזג תה עם נענע. "אני מוכרח סיגריה", אמר, והלך לשנורר אותה מעמית למאסר. ראיתי אותו לאחרונה בשנה שעברה, לבר מקמסים שהרץ לומן בפנינו. הוא רזה, חייכני, קצוץ שיער ונערי למראה. עפרוני לומד תיאוטופיה, יוגה וקבלה, ושומר על כושר גופני. הוא אחראי על מערכת התגברה באירועים שונים ועל הספריה.

אם יכאשר ישתחרר מהכלא, הוא ילמד, כך הוא מתכנן, הנרסה אזרחית בטכניון. אחד המנגעים העיקריים לרצונו לקיים את הראיון היה, להודות לקיבוצו דליה, אשר מאפשר לו ללמוד באוניברסיטה הפתוחה ומסייע לו, כספית, במילוי מחסורו.

אתה זוי את הרצח הזה?

"הרצח הזה אני לכל מקום".

מה עשה לך המבוה במערת המכפלה?

"הוא איכזב אותי".

הוא לא דעזע אותך?

"הוא ציער ואיכזב אותי. הוא עשה לי עצה. עם כל רצח היה מעורב בי זעם".

גולדשטיין היה לדעתך ממורף?

"כל רצח הוא במידה מסוימת ממורף".

גם אתה?

"במידה מסוימת".

תסביר.

"מי שלוקח חיי אדם, פירושו שנשרף לו פיוז במוח? כמו שאנחנו קוראים לזה בבית־הסוהר. משהו עמוק ויסודי השתבש בו. גולדשטיין היה שרוף מאוד. הקצר במוח שלו היה רציני".

גם אתה הייתי בנקודה, שבה מיריקה מגיע למעשה קיצוני.

"הייתי בנקודה הזאת, אבל כדי לשוב אל הגיע הזאת אני צריך לחזור עשר שנים אחורה, ולא אעשה זאת".

בשאתה שומע על רצח, כמו שאירע לאחרונה בחברון ובעפולה, נפתח בך פצע?

"הפצע שלי פתוח תמיד".

אני חוזר לשאלה, האם מעשה רצח כבר אינו מזעזע אותך.

"לא. עצוב לי. אין זעזוע. זה קורה לאחרונה מל־כך הרבה פעמים, יש־לה כבר לא מזעזע. כל רצח מעציב אותי. עצוב להיווכח שהיי אדם נקטלים. אבל כשראיתי בטלוויזיה את הגיע הרחוב אפריקני נסקל למוות, זה דעזע אותי. זה כך".

צנעקתי לא נכון

חדר המפגשים. הכלא. אדון. הוא אילם שקיבלתי מתלמידים. מביב שלבנות רשעים ישבים האסיר המבשלים, סהדים עובדים, מתרחשים מתירים שיחות, שתיים, כיבורים קלים, מצוצים כל הגת בשעוניהם. כמו שמשקים במשקה. כדי לא מודאים שלא תהיה הרינה ממכסת המזון והקונה. לאחרים יתי שעה בלבד, ולאחרים – שעה.

עפרוני: "הרצח שבעבורו היה צעקה שלי, לעולם, שלא שמעו אותי בצעקות האחרות, היותר שקטה, שלי. לא היה לי האומץ ללכת ולפנות לעזרה, להתמודד. אז הלכתי ורצחתי. הרצח היה מגלה".

מספת משהו?

"זמן. הייתי חריג. תמיד הייתי חריג. לא הסתדרתי לא עם המסגרת ולא עם עצמי. צעקתי אמרו לי, אני לבדי אבל אף אחד לא שמע אותי. לא הסתדרתי לא בלימודים, לא בצבא ולא בכלל. לא עם עצמי ולא עם החיים. צעקתי לא נכון. הרוקעי הכל. שמרתי בבטן. ציפיתי שישמעו מזה. בקשתי לא הגיע, אבל לא ייחסו לזה שום חשיבות ולא ראו בזה הזעקה או אות. כששום דבר לא הדליק, כשלא שמעו, הלכתי ורצחתי. אבל גם אז איש לא שמע אותי. איש לא ידע על הרצח".

שש שנים חי ניר עפרוני עם הסוד הנורא בלבו. הדמה לא מוגעת, עד שאלי ואנונו נתפס עליידי המשטרה לאחר ביצוע פריצה. אלמלא הסגיר את שחוב לביצוע הרצח, סביר להניח שחלקו של עפרוני בביצועו לא היה נודע לעולם.

אתה בטוח על ואנונו?

"אני בטוח רק על עצמי".

מה עשה לך הזמון?

"כלא אפשר או לגדול או להתמוטט".

אתה גדלת

"משהו".

מה אתה עושה במשך היום?

"אני לומד ציור עם אסיר אחר, אחד האנשים הכי מקסימים שהכרתי. אני לומד תיאוטופיה, יש פילוסופיה מזרחית. בקרוב אתחיל ללמוד אנטיטסה ומתמטיקה אנגלית ומתימטיקה. קניתי מסבע וחצי בבוקר ערב ארבע. זה הכל. אנחנו שלושה בחדר. יש טלוויזיה, רדיו, עיתונים. אני לא מנותק".

לפני חודשים אחדים יצא עפרוני, לסנים משוחת דיון, לביקור הבית היחיד, לפי שעה. הוא שהה קפיים בלבד בבית אביו, בקריית ביאליק. הנעים אלו, אשר נראו לו בו וזמן כנגאת וכהרף עין. הוא השתבר "משמפניה גרמנית המכמה מתקו. הכלא הוא מוסד שאינו מפותח ואינו מרתיע. בסך הכל החיים כאן קלים, לא צריך להתאמץ. אין ראגות קיומיות, זה כמעט כמו בית־חולים. נותנים לך אוכל, דואגים לך, כל הזמן מודאים שאתה קיים, יש הוי לימודים".

איך האוכל?

"חרא. תת־רמה. הקציצות הן כמו כדורי פינג־פונג. זורקים אותן לקיר והן חוזרות ממנו".

הוא נעשה צמחוני. לא שהוה קפה, לא אוכל עם תבלינים, לא אוכל מטוגן, רק אפוי ומבושל, הרבה ירקות ופירות. חשוב לו להזיגיש את חלקו של

בירות". יש לו אשה, סגרי, וילדה בת 5, מיכל. "יש לי אשה מדהימה". הוא אומר.

מה הכי קשה לך בכלאי?

"היעדר חופש הבחירה והעשייה".

אתה מתחרט על הרצח?

"חרטה אינה מלה הקיימת בלקסיקון שלי. המעשה נעשה ואי־אפשר להשיבו. אני מאוד עצוב".

הרגשת חידלון קבועה

ניר עפרוני אומר על עצמו, שהיה "תמים וטיפש". תמימותו וטיפשותו גרמו, לדבריו, לניצולו. "אני לא שלם עם רצח. אני מתבייש בו. למדתי זאת רק לאחר מעשה. עשיתי את המעשה הכי שפל והכי פחדני שקיים. זה מעשה שמעיד על חוסר אונים, על הפחד להתמודד עם המצב, עם קשיים. פחדתי להתמודד, זאת האמת".

איך חיית שש שנים כשבלבך הסוד האפל?

"זה נוגע כל כך עמוק במרכז האישיות. קשה להגיד. כשהמשטרה עצרה אותי, אמרתי להם בשמחה: 'סוף סוף הגעתם. אסור לכם הכל'".

אלמלא הסגיר אותך אלי ואנונו, סביר להניח שמעולם לא היתה נודעת לעולם.

"סביר להניח".

אף על פי כן, יום הגילוי והחסגרה היה יום קשה. "ידעתי שאני הולך למאסר עולם, אבל לא ידעתי מה עומד לפני, כמי שגם כיום אני לא יודע מה יהיה בעתיד. הניתוק גורר המון דברים".

מה היא הרגשה הרייסה ביותר שלך בכלאי?

"כזכור חומן. אני לא יודע אם משפחת הקרבן מתנחמת ביריעה, שאני מרצה מאסר עולם. גם אם איקבר כאן, הבן שלהם לא יחזור לחיים. וביניתיים החברה לא מפיקה שום תועלת מהישיבה שלי כאן. ממילא איש אינו מכיר אותי ולאיש זה לא משנה. חוץ מאשר למשפחה שלי, שנהרסת ביניתיים.

"הלקח שהפקתי אינו תוצאה של המאסר. למרתי אותו מבפנים, מתוכי. שלילת החופש אינה עושה כלום. המאסר אינו משקם ובוודאי אינו

> "אם מגיע לי עונש, הוא לא מהחברה אלא רק ממשפחת הקרבן. אם הם שלמים עם זה שאני יושב בכלא, אז זה בסדר גמור"

למרתי זאת רק לאחר מעשה. עשיתי את המעשה הכי שפל והכי פחדני שקיים. זה מעשה שמעיד על חוסר אונים, על הפחד להתמודד עם המצב, עם קשיים. פחדתי להתמודד, זאת האמת".

איך חיית שש שנים כשבלבך הסוד האפל?

"זה נוגע כל כך עמוק במרכז האישיות. קשה להגיד. כשהמשטרה עצרה אותי, אמרתי להם בשמחה: 'סוף סוף הגעתם. אסור לכם הכל'".

אלמלא הסגיר אותך אלי ואנונו, סביר להניח שמעולם לא היתה נודעת לעולם.

"סביר להניח".

קיבוץ דליה, שלדבריו, תורם לכלא "המון משחקים" ואין לו ספק, שאלמלא התמיכה הזו היה מעמדו בכלא שונה. במסגרת האילוצים והמגבלות, למעט האפשרות לצאת מכתלי הכלא, עפרוני חש עצמו יחסית חופשי. "כמי ששפוט למאסר עולם, אני פרפר".

פרפר עם כנפיים קשורות.

"רק מבחינה זאת שהתרפש נשלל ממך, והקשרי שבניתוק מהמשפחה. חוץ מזה, מתקיימת כאן מלחמה יומיומית על שפיות הדעת. יש שחיקה במאסר ממושך. אתה עלול להתדרדר. סף הגירוי האינטלקטואלי כאן הוא נמוך מאוד, אין התמודדות עם כלום. אתה נמוג, נעשה ילד טיפש".

איך הקשרים שלך עם שאר האסירים?

"בסך הכל, טובים. הם בני אדם. יש פה לא מעט רוקסודים, חברה עם רמה גבוהה. החיים מלמדים את כולם".

יש רגעי יאוש?

"אין לי רגעי ייאוש. יש לי הרגשת חידלון קבועה. עצבות. בזבוז זמן אחד גדול".

יש ספרק הנורם "אישו בחטוא יומתי". אתה מקבל אותו כפשוטו?

"אם מגיע לי עונש, הוא לא מהחברה אלא רק ממשפחת הקרבן. אם הם שלמים עם זה שאני יושב בכלא, אז זה בסדר גמור. גדלתי רוחנית בכלא. בתוך החומות נתקלתי במצבים, שמתוך להן הייתי בורח מהם ונמנע מהתמודדות איתם. כאן אין לי ברירה. אין לאן לברוח".

אתה מעסיק עצמך בציור תפריט על היום בו תשתחרר?

"לא. ממש לא. לא יהיה חסר מה לעשות, האפשרויות לא מוגבלות. אני מאמין שאעשה ואצליח בכל מה שאבחר. עדיין לא ביקרתי בחוץ לארץ. אני חושב שכאשר אצא, עדיף שאהיה בעיר. מבחינות רבות יהי לי יותר קלי.

מה דבר הראשון שתעשה ביום הראשון לחופשת הכלא?

"ארוץ אל הילדה שלי, מיכל, ואשתוק איתה".

אתה רוצה שיהיו לך ילדים נוספים?

"כן. אם הם יהיו כמוה – או עוד ארבעים.

הולכים בגדול עם חיים רמון – חיים חדשים בהסתדרות

אנו החתומים מטה ואיתנו אלפי חברים בתק"ם, סבורים ששינוי בהנהגת ההסתדרות חיוני להצלתה.

בניגוד לאלה המנסים ליצור קשר בין ההסתדרות לבין תהליך השלום והסדר הקיבוצים,
אנחנו רואים בבחירות להסתדרות עניין העומד בפני עצמו.

ההסתדרות והתנועה הקיבוצית יחד מחוייבות לתהליך של הבראה והתחדשות.

עם רמון יש סיכוי להתחדשות ולשינוי

טושי (שלמה טושינסקי) – אילות
אסף אגיון – דגניה ב'
מלכה מירום – יפעת
חוה טבנקין – עין חרוד מ.
אמיר גולן – רמת הכובש
עזי חגי – משמרות
רוני וניג – כפר החורש
עמי בר־עם
עמרם אשוח – כפר־גלעדי
צביקה קצר – אשדות יעקב א.
נעימה בריל – כפר החורש
מיכל כהן – חוקוק
אמיר עברי – אפיקים
יוני וויל – חולתה
עמוס קשת – מלכיה
שרשה סלימה – כפר הנשיא
אסתר גלבוע – תל־יצחק
דליה אביגדורי – כנרת
ארז צוקרמן – רמת יוחנן
אחשיר לייש – אפיקים
אברהם פנקס – אשדות יעקב מ.
פינחס חלבריט – מסדה
איתן בירקנפלד – אפיקים
יעקב אור – עין גב
דני נויפלד – אפיק
אלתר אופיר – אשדות יעקב א.
רביב בירה – באר־אי
אורי בן־יחודה – כפר חחורש
אמנון ליברמן – גבת
רפי נחמני – חגושרים
עותני תמרי – נען
שרח חסון – תל־יצחק
יניב ברוך – בית השיטה
ריקרדו טסלר – תל־יצחק
רפי שומרת – יפתח
חגר תמרי – נען
נתן חקר – מלכיה
עמוס דוידוביץ – גזר
גבי פינסקי – אפיקים
יואב בכר – בית השיטה
מיכל ליבר – יפתח
אריה בייר – חחותרים
דינה כנפו – אייל
תדי כץ – מגל
נעמה כרמי – מעגן מיכאל
אבשלום בני – גבעת חיים א.
יעקב פני (קוני) – ניר אליחו
ארנון רותם – גבעת חיים מ.
עידו לבנה – משמר השרון
נילי סטובר – גבעת השלושה
שמואל בדאור – כפר החורש
ירון אסף – מעגן מיכאל
רוני כהן – מגל
אורי חרובי – חחותרים
יעקב באר־אי – כפר חחורש
חומי קינן – ראש הנקרה
רמי ששני – יפעת
תחיה בן אפרים – דגניה ב.
תומר שיינפלד – אפק
ראובן יגר – דגניה ב.
חנית חסיד – חוקוק
טלי גולן – רמת־יוחנן
יוני אסף – יפתח
תמר גרינמן – דגניה ב.
צבי ליבר – יפתח
רפי בר־אמן – ברור חיל
יצחק אינו – ניר־עם
אילן אקסלרוד – גבעת־ברנר
יואב דפנה – מעוז־חיים
אליח דגן – שדה נחמיה
איתי תדמור – גבעת ברנר
אחרון גוגן – דגניה ב.
נחמה זקצר – אשדות יעקב א
חרצל פין – דגניה א
אורי אפרת – אשדות יעקב מ.
דני רגב – כפר רופין
רחמים דני – נחל עוז
יעקב סתר – אור חנר
צבי קוגוט – ניצנים
נתן קוסקס – משמרות
יובל אור – רעים
עמית שטראוס – גבעת ברנר
יגאל חוך – רעים
צבי קריב – גבעת ברנר
אלכס תמיר – צובה
בנדי פרס – גבעת ברנר
אריאל יחודאי – מעלה החמישה
בני אלעד – תל קציר

חיים שנגדעו באמצע הדרך

יגאל וילפנד

שלושים יום לאחר הרצח המתועב בעפולה, הורים אל בית הקברות היפה והשקט של גיר־דור, בינות לרקלים. על גדות האסי עומדת משפחת הקיבוץ, בשקט, מוחים דמעה ומדברים על שלושים יום כלי אילנה. על המצבה כתוב: "אילנה שרייבר, 6/4/94־ 20/8/39, בת לפרץ מרחב וסלה אלמסן, אמא, מורה, חברה, חיים שנגדעו באמצע הדרך".

קוראים את דבריו של איתן, בעלה של אילנה, המבאר את הכתוב על המצבה: "חרשנו את שמך באבן, כי את כבר לא עונה. את נמצאת בכל פינה, אבל כששואלים, אין תשובה.

"כתבנו את שמות הורייך שהיו לך לטאווה, הוסמנו את ימי חייך שנתנו לנו שמחה. נלקחה מאתנו אמא, אבדה לכולם מורה, ללבבות רבים אבדה חברה. כתבנו את שמך באבן, גם האבן איננה עונה. כי את מוקמת בנו ללא מלה".

בתה, נעמה, דימתה ברבים שכתבה את אמה לציפור אהבה, רבת כנפיים, מגוננת על גוליה־ילדיה... "ביום אחר יצאה הציפור למרחב המתוח ומשם לא הזרה. עוד נושבת הרוח והמשיך לנשוב. ואה, הציפור, ממשיכה להתרחק עוד ועוד, למרות שלא הוסקה לומר שלום. ואת כבר נמצאת רחוק, רחוק. לזת' אמא. להתראות בקצה השני של התבול"...

אנשים מתו דמעות בשקט, שקט של אנשים שבנו בצניעות את אחת מהיפות ביצירות המאה, והם מקבלים את דין הגורל. רק גרי מחיר, ידיד ובן קהבה של אילנה, לא יכול היה שלא למחות. "אילנה לא נעלמה, היא נלקחה באכזריות שלא ניתנת לתיאור ברצח אנונימי אבל מחושב, רצח שבחר את קורבנותיו באקראי, כמו בהגרלה אכזרית, ולכן כל כך קשה לקבלו. נשארו רק שאלות, מה משמעותם של החיים, אם כך ניתן לקחתם. האם יש צורך בכל כך הרבה הרג וכאב תוהים ונשנים, כדי לאלץ את המין האנושי לעלות על דרך אחרת, אם בכלל... אין תשובות לשאלות אלו ונותרו רק זעם וכאב אילם... וזכרונה של אילנה, הפשטות, הגישה הישירה, האהבה למשפחה, לכל אחד, הנכונות לעזור תמיד, לעשות מה שראוי ונכון לעשותו..."

אחר־כך חזרים אל הבית, אל גיר־דור־תל־עמל. שלושים יום אחרי.

צילום: בועז לנגר

ביום השלושים לרצח ישי גדסי הי"ד, חבר קבוצת יבנה, בצומת אשדוד, חציבו חבריו אבן ציון גדולה בצומת. אין בכך שום אקט פוליטי, אומרים החברים, אלא עדות למעשה הרצח, בשדות הקיבוץ בחם עבד ישי, באירוע לציון יום השלושים אמר חברו חטוב, נועם עמיר: "עמדת לצאת לדרך חדשה ואמרת לנו: אני מרגיש שדם חדש זורם בעורקי. ולמחרת נשפך דמך. לא מתת, אותה מבין, פשוט נרצחת בשדותינו. תרעיד שם למעלה את אמות הסיפים"

יהודה מרוז

מבצע טיולים מיוחדים במחירים מיוחדים
לחברי התנועה הקיבוצית

תורכיה
15 יום - המסלול המקיף
יציאות מדי חודש
18 יום - שביב אנטוליה
תאריכי יציאה: 4.7, 12.9, 3.10

ספרד ופורטוגל
16 יום - המסלול הקלאסי
תאריכי יציאה: 12.7, 13.9, 4.10

מרוקו
15 יום - מחיר המסלול לשהרה
תאריכי יציאה: 13.6, 19.9, 10.10

קניה
15 יום - סאפארי בקניה
תאריכי יציאה: 6.7, 11.7, 15.8, 12.9, 21.11

סין
18 יום - סין בדגש חבל שצ'ואן
תאריך יציאה: 3.11

המזרח הרחוק
30-37 יום - הודו, נפאל, תאילנד, הונג-קונג, סין ויפן
תאריך יציאה: 4.10

צ'כיה-סלובקיה-הונגריה
14 יום - המסלול המקיף ביותר
תאריכי יציאה: 17.6, 9.9

יוון
10 ימים - איים, פלמנוס ויבשת
תאריכי יציאה: 10.6, 5.8, 16.9

בקרוב: טיול לארה"ב בדגש טבע

יתתשלום באמצעות פקודות משיכה

מרטים והרשמה: במשרדי נאות הכיכר, רחי בן יהודה 78 תיא טל. 03-5225151 וכן אצל כל משרדי תנסיעות המאאשרים עייי ארגוני חקניות של התנועה הקיבוצית. לטיולי קניה בלבד. הרשמה במשרדי החברה הגיאוגרפית - רחי טברייה 8 תיא. טל. 5284113. לטרקים נקפים - אצל אוהן גן, מחי טיולי חייל בקיבוץ הארצי טל. 03-6925227, איציק רותם - מחי טיולי חייל מוקים טל. 03-5212396.

החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר

מכון היצוא הישראלי
הדרך הקצרה שלך לאיר
מפגש לשיתוף פעולה תעשיתי
בחסות הקהיליה האירופית
Europartenariat
גדנסק, פולין 9 - 10.6.94

מכון היצוא הישראלי מזמין חברות ישראליות
להשתתף במפגשים עסקיים
שמקיימת הקהיליה האירופית
בתאריכים: 9 - 10.6.94

באירוע יקחו חלק כ-400 חברות פולניות מהתחומים הבאים:
בניה ותשומות לבניה, כימיקלים, פלסטיק, פרמצבטיקה,
חשמל, אלקטרוניקה, אופטיקה, מתכת, מכונות,
תעשיות רכב, נייר, דפוס, ריהוט, מזון, טקסטיל,
חברות סחר, שירותים מקצועיים ועוד

את קטלוג חפרופילים
של החברות הפולניות המשתתפות
ניתן לחשיג אצל: מיקי אדמון, או בטי זוילי
טל: 03-5142809

יעקב!!!

רק באופקים בשיטת השיווק הישיר- אותו טיול, אבל לא באותו מחיר!

יעד הטיול	מס' ימים	מחיר הטיול בדולרים	מחיר טיסה (17/6)	הערות
ארה"ב וקנדה	31	2,907		כוללטיסות
ארה"ב מחוף לחוף	22	2442		כולל טיסות
ארה"ב - חוף מזרחי	13	1441		כולל טיסות
המזרח הרחוק יפן-סין-הונג-קונג-תאילנד	28	3,876		כולל טיסות
איטליה-שוויץ-צרפת	14	766	$556	מתאים גם למשפחות עם ילדים ובר מצווה, יציאות נפרדות
איטליה-שוויץ-צרפת-אנגליה	18	966	$589	כנ"ל
איטליה-צרפת	9	949		כולל טיסות וטיסת פנים אחת
איטליה-צרפת-אנגליה	12	1139		כולל טיסות וטיסת פנים אחת
צרפת-בלגיה-הולנד-אנגליה	12	555	$589	מיועד למשפחות, בני מצווה, צעירים ותכוניסטים ולקהל הרחב- קבוצות נפרדות
מזרח אירופה (כולל ברלין ופולין)	18	795	$556	
ספרד, פורטוגל	17	638	$571	כולל טיסת ליסבון-ברצלונה
סקנדינביה (כולל פינלנד)	14	760	$765	כולל טיסת פנים ברגן-קופנהגן
ספרד-טיול ומפש ברצלונה-מדריד-טורמולינוס	10	875		כולל טיסות וטיסות פנים
מרוקו מקיף	16	810	$696	
טורקיה הגדולה	16	505	$320	

המחירים בסבלה זו הינם מחירים מיוחדים לקיץ 94' לחברי קיבוצי התקים, הקיבוץ הארצי ובני משפחותיהם.

לפרטים והרשמה: חברה-אופקים וסיעות, טל. 06-341586

אופקים
טיולים לחו"ל בשיווק ישיר

הכל גלירה

בסימן אמנות

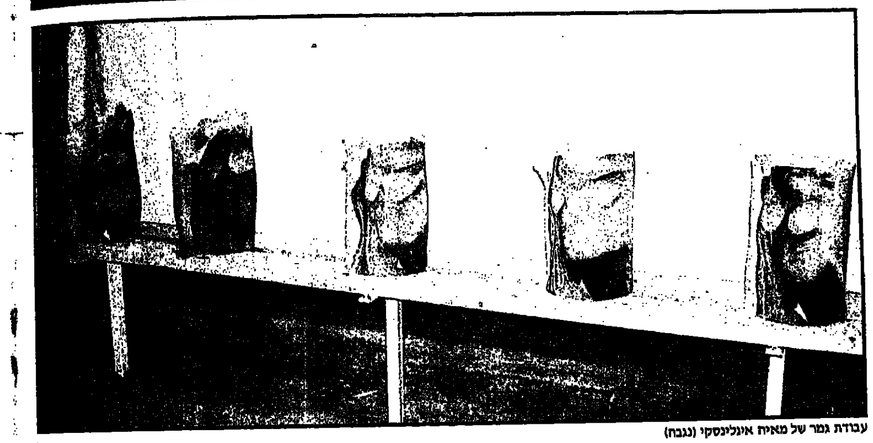

עבודת גמר של מאיה אינלינסקי (נגבה)

תערוכה ובה 23 פרויקטים אמנותיים – בכפר המסיימים – ערכו בוגרי הקבוצה לאמנות במוסד האזורי "צפית" שבכפר מנחם. ● ב"צפית" לומדים גם ילדים מהסביבה, ויש תוסעה מהממת לב – דורות המשך

רחל שלו

בימים אלה של ראשית הקיץ כבר מריחים, בנוסף לניחוחות פריחה צוהבת נשפכת על גזרותיה, גם את סימנה של שנת הלימודים: מגישים בחינות, מלטשים עבודות ומריצים פרויקטים אל קו הגמר. אך יש כאלה שהם כבר מאחורי כל זה – כולל אנחת הרווחה – כמו, למשל, בוגרי הקבוצה לאמנות במוסד האזורי "צפית" שבכפר מנחם. לאחרונה התקיימה בבית הבנים בקיבוץ תערוכה, שהקיפה 23 פרויקטים אמנותיים – כמספר מסיימי הקבוצה. "כך", אומרת חנה זבריין מנחשון, "זהו מספר רב של בוגרים, אפילו במושבי בית הספר שלנו, שהקבוצה לאמנות מתקיימת בין כתליו כבר 16 שנה".

פתיחת התערוכה בכפר־מנחם היוותה חלק חשוב מסיכום של שלוש שנות לימודים עיוניים ומעשיים, כאשר החלקים האחרים הם בחינת בגרות בכתב ובבחינה בע"פ, על בסיס העבודה שהוצגה בתערוכה. באותו בוקר נרגש של סיום ופתיחה, הביעו למקום שני בוחנים מטעם משרד החינוך: לא פקידים רהוויים וחמודי סבר, כצפוי, אלא – ממש הפתעה – שניים צעירים מאוד, שמלמדים בבית הספר לאמנויות בת"א.

כלוניית חנה, מארחתי הבלתי נלאית, סיירתי בחללי המבנה, שהתאים מאוד לקלוט את אוצרותיו. רמת המוצגים לא היתה אחידה. גם אחת כמוני, שהאמנות הפלסטית היא לא בדיוק תחום מומחיותה, יכולה היתה לזהות ולהבדיל בין מי שעברתם אוצרות כישרון, השראה ומקוריות (ואולי גם הכטחה), לבין מי שהם תלמידים שקרניים, יותר או פחות, אשר עשו את האמנות לידידה קרובה ומוכרת (עובדה נחשבת בפני עצמה), אך לא יותר מכך. נכחות חוקה בתערוכה היתה לכאב, להעייה, לחיפוש עצמי של מתבגרים רגישים ומתלבטים. בלי משים וקלי נעגוע, עלו בזכרוני ימי סיום המוסד שלי, ואמרתי לתנה שהחבר"ה האלה זכו, שניתנה לגיטימציה לרגשותיהם, וגם כלים מעלים לבטא אותם.

פרט מתוך עבודה של שחם זכריין (נחשון)

דניאל תור (נגבה) בעבודה

הישגים ותבלית

אך כפי שמתברר, עידן החמרנות והתרקיות לא פוסח על שום חלקה טובה, גם לא על מוסד "צפית". בשנים האחרונות הסתבר למורי המגמה לאמנות, שהמסר שמקבלים הילדים בבית ההורים הוא, ללכת על תחומים שיכניסו את עתידם ויעניקו להם בסיס טוב להמשך. גם למצב הכלכלי בקיבוצים, אומרים כאן, יש השפעה על כיוון הרוח החינוכית.

מאחר שעלה החשש, שבמסגרת הפרקטית הזו מקומה של האמנות לא ממש מובטח – יסד צוות המורים, חשב והחליט לאפשר לתלמידים טובים לבחור במגמה נוספת. כן הוחלט לפתוח את המגמה לאמנות למעוניינים מבחוץ. ההחלטה הוכתה בכבוד, ומעיד על כך מספר שיא של מסיימים השנה, אשר צפוי להיות כזה גם בשנים הבאות. "המירוץ בשני מסלולים", אומרת הגוזה לתולדות האמנות יעל לב מגל־אור, "דורש חמון השקעה מצד התלמידים, אבל גם מצד המורים: שיעורי עזר מתוך לשעות הלימודים, שעות ארוכות של תמיכה וחיזוק מעשיים נמרצו הלימודי וגם שיחות הנחיה ועידוד ביתיות ברגעי חולשה ומשבר". כאמור, המגמה נפתחה גם לילדים מהסביבה. מעין פולק, מנושב גבעת ישעיהו, גם היא בין המסיימים. בחירה וחייכנית, היא מספרת שהיתה מאושרת ללמוד ב"צפית", ואת הקרמיקה – התחום ט בחרה להתמקד – היא מתכוונת להמשיך לעיסוק חייה.

לחשוף את המיטב

את נושא האמנות במוסד החינוכי בכפר־מנחם שתלו ריות יעקי, חברת הקיבוץ שבאה מהקרמיקה, וחנה זבריין מנחשון, שבאה מכיוון הטיפול באמנות. יחד טיפחו השתיים את הנושא החדשני, שלא היה לו תקדים במסורות החינוכיים של הקבוצה: הקימו סדנאות ליצירה והתנסות והרכיבו מערכת שיעורים, שכוללת חיזוק גרפיקה, קרמיקה, רישום, תורמים תולדות האמנות. במשך 16 שנות קיומה, השתכללה המגמה והתמקצעה, וכיום כבר פועלות במסגרתה 6 סדנאות וסלמרות בה 5 מורות מקצועיות.

עוד בתחילת הדרכו של המגמה, הגיעו אליה גם ילדים שהתקשו למצוא מקומם במסגרת. הלימודים הרגילה כאן, בסדנה של חנה ושותפותיה הם מצאו ומוצאים עד היום קשב והבנה. הביעה בר עשירה, שמצליח להפיק מהם את המיטב. ולהצלחה בשקיה הקיבוצי כך מתברר, יש ברבים מהמקרים השלכות על יחד תחומי הלימוד.

עוד תופעה אופיינית ומשמחת למגמה לאמנות, היא תופעת "השושלת". מגיעים אליה הרבה ילדים שהם אחים של, ולפעמים יותר משניים ושלושה בני אותה משפחה אוכלסו ומאכלסים את אותן סדנאות עצמן. למשל, מהן מגלאות, שמסיימת השנה אמותה הבכורה למדה במחזור הראשון לפני 16 שנה, וחנה יודעת להגיד שהאחות החמישית בדרך לכאן, ומי יודע, אולי גם בן הזקונים יגיע לכאן...

רבים מתלמידים שיצאו מהמגמה, בוגרי באמנות בדרך חיים, חלקם מצאו מקומם ב"בצלאל" ובבתי ספר אחרים לאמנות, זולת מעט מהם", אומרת חנה בשביעות רצון גלויה, "סיימו את לימודיהם בהצטיינות". וגם מי שסנו לתחומים אחרים ושונים, המשיכו איתנו הם חבאים לדרך – אין לו תחליף.

עבודת של מיקי טרופר

אמנים בשלים ומעניינים

במתיאון אשדוד ע"ש קדיין ממן, מתקיימת בימים אלה תערוכה משותפת לשני אמנים קיבוציים עצת מסוי מכפר מסריק ומיקי טרופר מנחשון. יצירתם של השניים, תשוגה מאוד זו מזו וכל אחת מרתקת בזכות עצמה, ראויה למאמץ ההגעה לעיר הרדומה. תערוכתם של עצת תימשך עד ה'6.6, עם אופציה להארכה, ושל מיקי תינעל בסוף יוני, יעל ויחל היא אוצרת התערוכה.

מס' טלפון לאינפורמציה נוספת: 08-433092.

שוערים צעירים

דור הפילוגים

יוסף בורג

אין אדם פוליטי, שלא עמד או יעמוד לפני שאלה פוליטית שהיא מצפונית, ושאלה מצפונית שהיא פוליטית. הוא צריך להחליט בין השקפתו המצפונית לבין אחריותו הפוליטית, והוא צריך להחליט, אם להיות נושא דגל של עניין מסוים ולהיפרד מהמסגרת המפלגתית שלו, או להעדיף לקפל את הדגל המסוים ולשמור על המסגרת המפלגתית, למען יוכל לבצע בזכות ובתוקף של ההתארגנות את יתר הרעיונות ויתר האידיאלים, שהוא מאמין בהם ורוצה בהגשמתם.

לאורך הדרך הלא קצרה שלי במדיניות, עוד בגרמניה וכן בישראל, אני נגד פילוגים.

דבר יום חמישי 5.5.94

אורי נורדון

רמון וחבריו טען בכך שתתרו תחת אושיות הדמוקרטיה. היה עליהם לקבל את דין התנועה. אם רצה חיים רמון להיות מזכ"ל ההסתדרות היה עליו להתמודד מול חיים הברשלר בפריימריס הפנימיים. אבל בפוליטיקה, ולא רק בכנישים, צריך להיות לא רק צודק אלא גם חכם. פרישת רמון וחבריו נובעת בראש ובראשונה מהעדר חוכמה, מקהות חושים, ולא במעט גם מיידיות ומעוינות אישית.

דבר יום חמישי כ"ד 5.5.94

3. אתיקה ופוליטיקה

גם ציניקנים מושבעים אינם מוותרים על קורטוב של אתיקה בפוליטיקה (ואולי גם על מעט אסתטיקה). אין המדובר בנאיביות מיתממת, המניחה עולם שכולו אמת וטוהר כוונות. המדובר רק במידה מועטה, חלקית אך קיימת, של הגינות ושמירה על כללים דמוקרטיים מוסכמים. אותה מידה המחייבת את מי שנאבק בתוך מפלגתו לקבל את עמדת הרוב, לפחות עד לשלב הבא של המאבק.

המעט המחייב את מי ששלח את הטוב בחבריו להתמודד בבחירות המקדימות על תפקיד מוכ"ל, לקבל בכבוד את ההפסד ולהיערך לסיבוב הדמוקרטי הבא. את רמון בראה לא מחייבת אפילו מידה צנועה זו. זו בעייתו שלו. מצער שוודקא אנחנו הושטנו יד לגורמה כה מפוקפקת. אילו היתה לרמון תוכנית חברתית מתיישבת עם עמדות מפלגת העבודה, היה עליו לפרוש כאשר הבחין בפער. אילו ניבש רמון אסטרטגיה פוליטית להגשמת תוכניתו החברתית, המחייבת יציאה ממפלגתו והתקשרות לכוחות המחייבת למפלגת העבודה, היה צריך לצאת אל הציבור ולומר זאת.

ההחלטה שקיבל רמון, לאחר בישלונו הכפול במפלגתו, "בעשרה ימי תשובה", ברגע האחרון לפני הגשת הרשימות, אינה תוכנית חברתית ואינה אסטרטגיה פוליטית. כל כולה תריגיל נוסף במאבקי הכוח על המנהיגות במפלגת העבודה. זו פוליטיקה אלא הציבור והדעיון במרכזה. זו פוליטיקה של יצרים, של הצמרת האישיות הראשית מעל הכל.

זו פוליטיקה של אוברן כל מידה, של "אני, אני, אני ואפסי".

הארץ 2.5.94

אלישע שפירא

אנחנו, חברים מקיבוצי "הקיבוץ הארצי" תומכים בבחירות להסתדרות ברשימת "אמת"

רבקה חורביץ – מסילות
אביגיל חגי – עין השופט
גלעד חרוזי – עין החורש
יוחי בן־נחום – בית־קמה
דני קוויק – מסילות
אברהם שרון – רשפים
דוד (דודו) חדש – בית אלפא
יעל מס – משמר העמק
עמוס שמיר – רוחמה

שמעון פרחה – להבות חבשן
יעקב קליין – בית אלפא
יונת גולן – משמר העמק
ירון שטרן – משמר העמק
יואל ישראלי – המעפיל
אלישע פורת – עין החורש
אלון סגויר – המעפיל
שבתאי חורביץ – מסילות
חיים לנדאו – מסילות

איציק חולבסקי – עין השופט
דני כהנא – בית אלפא
סוניה נהוראי – בית אלפא
אסתר טוסמן – בית אלפא
מנחם דאבן – חרוצה
דב מלר – שער העמק
יעקב שקד – משמר העמק
דני לוין – נגבה
ישעיהו בארי – משמר העמק

ב־10.5 נצביע "אמת"

ההסתדרות קרובה אליך באמת!

מה דרוש?

ריבוי מודעות ה"דרושים" בעיתונות הקיבוצית מעיד על כך שאין די חברים בקיבוץ, או שאין די חברים המוכנים לעבוד במקצועות המבוקשים במודעות. סביר להניח, שהתשובה הנכונה היא צירוף של שתי האפשרויות

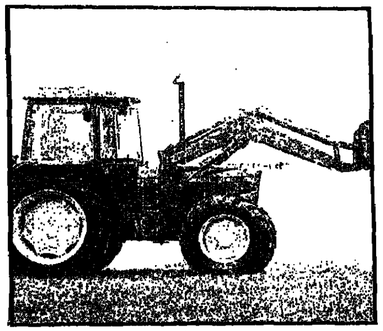

לפחות לזמן מעבר ממושך, צריכים לחשלים עם סדרי עבודה שכירה

אריה פלגי

קרם חיפשו באמצעותן איזה מציל, אבל הן כבר מזמן מלאות הצעות ל"מצילים" רבים. הכוונה למודעות ה"דרושים" ב"הדף הירוק" וב"קיבוץ". אין לי סקר מדעי על התפלגות מרכיב היצע במודעות לפי קיבוצים, ענפים, גיאוגרפיה, חלוקת האוכלוסיה, ההיענות. אבל ברור שכמות המודעות גדלה והקיבוצים המפרסמים הם מכל הסוגים, גם חזקים, גם חלשים, גם "בינוניים". הענפים גם הם מגוונים. אפשר להבחין במיוחד בחיפוש אחרי עובדות חינוך, ומבוקשים מועמדים לעבודות "קשות". המודעות מתפרסמות במשך שנים, מכאן שהצורך בדרושים אלה מתמיד, והפרסום נראה כראוי, כי הוא מביא תוצאות.

גם בלי סקר מדעי, אפשר להסתכן בהסקת מסקנות אחדות המשותפות מן התופעה. הביקוש הנואה, או לפחות המתמיד, לעבודה שכירה – והבמב"חים, לענייננו, הם פועלים שכירים – מעיד על אחת משתי המצוקות, או על שתיהן כאחת: 1. אין די חברים בקיבוץ; 2. אין די חברים המוכנים לעבוד במקצועות המבוקשים במודעות. וב"95 אחוז של המקרים, מדובר במקצועות חינוניים. אלה בחינוך, הם "ציפור נפש" מוסכמת, כי הרי "איך יחנך לחיי קיבוץ מישהו מבחוץ?" אבל הם מחנכים. ביניהם גם מטפלות "טובילות".

הפתרון התיאורטי למצוקות האלה פשוט בתכלית הפשטות. הוא לא נמצא במודעות אלא בשתי פעולות: 1. קליטת חברים חדשים; 2. שיכנוע הקיימים שיעברו במקומות הדרושים. כנראה יש בעיה עם מימוש הפתרונות האלה, אחרת שום גובר לא היה משקיע כספים במודעות. לא קל לקלוט ואו לקלוט "בדיוק", ומן הסתם עוד יותר קשה לשכנע. והתופעה הזאת עוד מתקשרת עם הפועלים השכירים, שאינם מבוקשים בשבועונים הקיבוציים, כי מהם אין דרישה של מיומנות קיבוצית, הקיימת אצל בני קיבוץ המצויים בשנות חופש לסוגיהן. אבל ידוע כי מספר הפועלים השכירים במפעלים עולה בהרבה על מספר כל הבמב"חים המועסקים, ומספר השכירים האלה גם הוא בקו עלייה. העסקת הבמב"חים מעידה על איזה רצון לשמור לפחות על מראית ייחור קיבוצי, במקומות שהוא חשוב במיוחד. אם כי במב"חים רבים מועסקים גם במפעלים (בתנאי ניצול די מחפירים, ולמרבה הפלא והייחור גם המנוצלים וגם המנצלים מרוצים)

עכשיו נוסיף לסקירתנו את המוסכמה ההולכת ומשתרשת בקיבוצים ומונגת על־ידי מוסדות הנועדים, ש"חבר קיבוץ ישקיע בעבודתו את 'כל יכולתו', וצעירים יישארו בקיבוצים אם עבודתם תהיה מספקת, בעלת מוטיבציה". ראוי לשאול מה חלקה של תפישה זאת, תפישה נכונה כשלעצמה, בגירוש העבודה השכירה לסוגיהן ועוד ראוי לשאול, מה חלקה של השיטה הקיבוצית ביכולת ההשלמה הבעייתית של הרבה חברים עם טיב עבודתם־פרנסתם?

לסיום: מתברר, שבראש וראשונה דרוש כאן תריש מחשבתי עמוק, כיצד "להתמודד עם הבעיה". לפחות לגבי אופן ההתמודדות יש לי עצה אחת, מאוד שימושית: בלי סיסמאות. כלומר, בלי פסילה עקרונית של כל עבודה שכירה. בלי הוקעתה כחטא. הגיוני יותר להציגה כטולה פרנסה מעצמנו כמו ידינו. אבל זה כנראה לא עוזר או לא משפיע מספיק. ראה את מצב מודעות ה"דרושים", שנסקר כדפדוף, ואת מצב העבודה העצמית במפעלים רבים. הדעת נותנת, שהשגת עבודה מספקת, בעלת מוטיבציה לכל החברים, היא הפתרון האבסולוטי. זה יקרה רק בימות המשיח וגם אז לא בטוח, שמֶעֶבר לסיפוק תוהה גם פרנסה. אבל אפילו קירוב של מצב זה רודש המון השקעות, ומעיים הקיבוצים המסוגלים להרשות לעצמם את ההוצאות הכספיות הכרוכות בכך. וידוז הקליטה, או יותר מאמצי שכנוע, לא כל כך יועילו. הנטת המוטיבציה על־ידי תמריץ כספי ישיר, הוא אמנם פתרון שעובר כל העולם ועשוי לעבור גם בקיבוץ, אבל הוא יתרוס אותו כקיבוץ. מחיר מוטרו בהחלט. אם כך, מתקבל על הדעת, שלפחות לזמן מעבר ממושך צריכים להשלים עם סדרי עבודה שכירה, כי כות הכירסום שלה איטי הרבה יותר מעוצמת ההרס של המשכורת.

הנסיון ההיסטורי מלמד, שבמקרה של רע בלתי נמנע, עדיף לקבל את פניו באופן מסודר ככל האפשר. עדיפים היתרי כניסה מנופקים על־ידינו, על פני הסתננותה הזוריזה של הסטיכיה בין העקרונות והסיסמאות. אני מודה שזה קשה, אבל זה מה שדרוש. טובה מחשבה תחילה, היא חשובה גם – ואולי במיוחד – כאשר המעשה לא רק נעשה, אלא היה כבר לתופעה.

מי שעובד ומשיג לא משקיע בפרסום

ענת מאור איננה רצה לעיתונים. היא משקיעה את עיקר האנרגיה בחקיקה ובפעילות לקידום חנשים בישראל.

למי שרוצה לראות "קבלות", הרי רשימת חלקית:

1. חוק שכר שווה לעובד ולעובדת.
2. חוק שכר מינימום (ביטול חובת הפרמייה).
3. חוק משפחות חד–חוריות (תיקון עגונות).
4. חוק חביטוח חלאומי (השוואת תשלום חופשת חלידה לשירות מילואים).
5. חוק חביטוח חלאומי (זכאות למענק לידה לאם מאמצת).
6. תיקון פקודת מס הכנסה (זיכוי בשל תשלום למעונות יום).
7. חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה.

וזאת, רק רשימה חלקית. זה "כרטיס ביקור" המדבר בעד עצמו.

המסקנה:
ענת מאור תעשה בנעמת
מה שעשתה בכנסת

כי את המהפך הזה אסור להחמיץ!

רמון חיים חדשים בהסתדרות ובנעמת

בית המכירות הגדול ביותר לאמנות המאה ה־20

וילה גרוזבך, ברלין

אנו מחפשים עבור המכירות שלנו עבודות של הציירים:

לסר אורי, מקס ליברמן, קירכנר, נולדה, קוקושקה, פכשטיין, קטה קולביץ ואמנות הפיסול של אותה התקופה

תערוכות ללא תשלום
על־ידי הנציג שלנו בישראל
שמואל קאופמן
רמת השרון
ת"ד 1514
טל' 03-5492887 • פקס' 03-5497462

בסט ביי-המהפכה הבטוחה.
best buy
מרכז מכשירי החשמל מס' 1 בישראל.

ראה עמוד 7

"הרבה דברים שכחנו...
אך היכן נפגשנו לעולם לא נשכח,
בצוותא הכרות בוידאו – כמובן."

כיצד פועלת השיטה?

לאחר תריאיון המצולם שנערך לכם אתם מוזמנים על ידנו לצפיה אחת לשבועיים, במועד זה אתם צופים לבדכם בחדר נעים. במאגר קלטות הוידאו שסופק לכם ובחר על ידנו למי הקריטריונים שחצגתם ביחס לאנשים אותם אתם חפצים להליר.
לאחר הצפיה אם מצאתם בן/בת זוג נראה להעביר אליו את הקלטים שערכנו עליכם.
אם בן/בת הזוג אינו מעוניין, תסכתם לכם אי נעימות והרגשת כישלון למניכם הזדמנויות נוספות בחמשך.
אם הקלטת שלכם מצאה חן בעיני בן/בת הזוג, באישורכם יוחלפו מספרי הטלפון ביניכם וכל השאר תלוי בכם בלבד.
כל מה שעליכם לעשות למען עצמכם הוא לתתקשר עימנו, לקבוע פגישה ראשונית ולא מחיינה בה תקבלו מידע כללי על חברתנו.
אנו מקפידים על שמירת הפרטיות ופועלים בדיסקרטיות מלאה.

צוותא הכרויות בוידאו

03=5254034 רב קווי
סניף חיפה 04-244776
(חייגו גם בשישישבת)
חניה חינם

פגישת היכרות וצפיה ראשונה - חינם
בואו להתרשם ולנסות אותנו!
מקסימום שרות - במינימום הוצאה!

דרושים

לניר דוד דרוש במב"ח
לעבודה במגזה
לפרטים נא להתקשר לשגיא
טל' ביום 06-488003
בערב 06-488749

דרושה
מחורה יוצאת קיבוץ
לעזרה במשק בית
טל' בעבודה: 03-203248
בערב 03-6056056

דרוש רציני
למשק בערבה
שכר הולם
07-581277

לקיבוץ כפר בלום
דרושים/ות
מדריך/ת לחברות ילדים ונוער
מלגות לפרחות ע"ל
טלפון 06-948778 בערב

לביה"ס בקיבוץ בארי
דרוש/ה
מתנ"ל/ת
לכיתות ה' ו' (רצוי עם התמחות במתמטיקה)
וכן מורה לאנגלית לכיתות ג'-ו' (משרה חלקית)
נא לפנות ביום לסמדר/מתי טל' 07-949480
בערב מתי וייס - 07-949150

דרושה אופר + לינה
ל ימים לשני בנים (8, 2)
משפחה נחמדה
תנאים טובים
03-5282675 - בוקר
09-586285 - ערב

דרושה בחורה אחרי צבא
לטיפול בתינוקת מול-אביב
משרה מלאה
נסיון והמלצות הכרחיים
03-6427516

לקיבוץ סאסא
צעיר/ה נמרץ/ת
עם נסיון
לרכז/ת חברתי/ת
לגיל הנעורים
טל בערב - 06-988678

ILIM/ע

קיבוץ גבולות מחפש
מטפלת עם נסיון מוכח
לעבודה בבית תינוקות - פעוטון
להתקשר בערב לאילנה 08-983160 ובלה 08-983121

מבצע פרסום חגי/חלי 94'
שאלה: כמה עולה לך מודעה כזאת בעשון?
תשובה: 100 ש"ח
בתי הארחה, מסעדות
חדרי אוכל ואורחים
פרוייקטים תיירותיים
רמי מסן ומניין הדפרסו בן מאחרו!
לפרטים: 03-6388591-2 מוטי
"הפירסום בעמוד הקיבוצי" בעמוד העיתון בטבלת הקיבוצי המשולב
ליקוראי ידיעות אחרונות, "הארץ המסחרי"

ביה"ס כרמל צבולון חטיבת הביניים (ליד רמת יוחנן)
מורה מחנך/ת
לכתה ח'
עם ניסיון בהוראה במקצועות הומניסטיים
לשנת הלימודים תשנ"ה
ביה"ס 04-442595
04-446807

לקיבוץ בארי
דרושה
במב"אית לעבודה בגיל רך בגיל
להתקשר בערב מעיינה - 07-949120
דלית - 07-949171

לקיבוץ שניר
דרושה אחות
עם ניסיון
בקהילה קיבוצית
לפרטים להתקשר
לוורד - 06-952462

דרוש/ה רפתן/ית
נסיון הכרחי
רשיון לטרקטור
מגורים במקום
להתקשר למשה טנא
08-583147
אחרי 21:00

קיבוץ מעין צבי מעוניין
בבמב"חיות לעבודה בגיל הרך
06-395060 עד 15:00
06-395163 בערב

לתעות הנקדים בזכרון יעקב
דרושים
מדריכים, אנשי אחזקה ומקדמי מכירות
תנאים טובים למתאימים
06-398248

ברעות
אופר רצינית
לבנות ובית
שנה לפחות מיומי
תנאים נהדרים
08-263180

בחרצלה
אופי
לעבודה לטיפול בילדים
לחודשי יולי-אוגוסט עם נסיון
המלצות הכרחי
06-307714

בנתיא
מטבלת
ל-3 משפחה מלאה + אחותקת בית
ללא לינה
טל' 03-5220721 אחה"צ ובערב בלבד

לדפוס החדש בת"א
דרוש במב"ח
לעבודת מלגזה
עם נכונות
ליום עבודה ארוך
לפנות **לבני רוזנברג**
03-6388515
03-6388555

לקיבוץ אחוז ברשות:
גנות מוסמכת לתשנ"ה - בוגרת סמינר הקיבוצים/אורנים
+ ניסיון קיבוצי.
מטפלת מובילה - מיידי או לתשנ"ה. לגילאי 3-2
ניסיון קיבוצי.
לפרטים טל' ביום:
מיתה 07-358761, רוחל"ה - 07-358762
אתי - 07-358820/833
בערב, רוחל"ה - 07-358644, מיתה - 07-358645

לחברת ביטוח חקלאי בתל-אביב
דרוש/ה חשב/ת
* רקע כלכלי במנהל עסקים קיבוצי/אקדמאי
* נסיון רחשב/ גזבר במפעל תעשייתי
* ידיעת אנגלית על בוריה
* התמצאות ושליטה בתוכנלת חשבונות
* ידע כללי בנושאי מיחשוב
קורות חיים בצירוף המלצות יש לשלוח אל:
ביטוח חקלאי/מח' כח-אדם, ת.ד. 20190,
תל-אביב 61201 שדיות מובטחת

לחברת ייצוא תשומות חקלאיות
מנהל/ת
למזרח אירופה
הכישורים הנדרשים
* חלקות טובה של ציוד ההשקיה הישראלי ותשומות חקלאיות ישראליות נוספות
* ידע בניהול חברה
* נסיון מוכח במכירות
* ידע באחת השפות הבאות: צ'כית, סלובקית, פולנית או רוסית - יתרון
העבודה היא לתקופה ממושכת
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים
לת"ד 11056 ת"א 61110

מטפלות בעלות רקע קיבוצי
1. מטבלת גיל הרך
2. מטבלת מובילה לגן צעיר
ללא מגורים!
הטלפון בגן בבוקר 03-9336490 אחה"צ
בערב 03-9336460 הדר

עופרים

מולאנו/ת לניהול גבעת חבובה
תכונות נדרשות:
נסיון מוכח בניהול כלכלי
דובר/ת שפות (אנגלית, הכרחי)
יכולת יזמות והקשורת עם גופים חיצוניים
חבר/ת הקבו"ץ

לבית-ספר יסודי
בקיבוץ גזית
דרוש/ה
מנהל/ת
שללא מגורים
ברובב-חובה
טל' 08-7666661

מכונאי-מסגר

מוסד להשכלה גבוהה **רופין**

מכינה קדם אקדמאית

האגודה לקידום החינוך
משרד החינוך והתרבות

היחידה לחכוונת חיילים
משוחררים משרד הבטחון

להשלמת בגרות
מסלולי הלימוד:
חד שלבי - להשלמה או שיפור של עד 4 מקצועות
דו שלבי - להשלמת 5 מקצועות ויותר

מיוני פתיחת הלימודים סמסטר ב' תש"ן

* אנגלית
* מתמטיקה
* פיסיקה
* תנ"ך
* ספרות
* גאוגרפיה
* מדעי החברה
* אזרחות
* הסטוריה
* ידע עם
* הבעה

IN — OUT

לצבאיים
יעומנו חלימודים ע"י
האגודה לקידום החינוך
במשרד החינוך והתרבות

החדשה נאשכת - אגונות מעקים
מוסד להשכלה גבוהה - רופין שוכן על הכפיס חיפן בין נהריה לחיפה
טל' 09-683057 פקסי 09-683090

לכבוד רופין, עמק חפר, 60960 - המכינה לבגרות
נא לשלוח לי פרטים בקשר למכינה
שם _____ כתובת _____ ישוב _____
מיקוד _____

המועדון לניהול קיבוצי
בחסות **הבטחלוק** על המשמר

שלום רב,
הננו שמחים לחזמינך למפגש השני של המועדון לניהול קיבוצי.
המועדון מוניעד לשמש כפורום בו יוכפשו מנהלים בכירים בתנועה הקיבוצית, לשם לימוד ודיון בנושאים הקשורים לניהול כללי, ולניהול היחודי בסקטור הקיבוצי. המנהלים לומדו איש מניסיונו של רעהו, וכן מניסיונם של מרצים, מומחים ומנהלים בכירים בתחומי הניהול השונים.
המפגש השני, יתקיים ביום שלישי, 24.5.94, בשעה 15:00. נושא המפגש הנו "האסטרטגיה העסקית של חברת סאיטקס", בהתחיית מר אהרון ניצני, מנהל פיתוח עסקים ותכנון אסטרטגי בחברת סאיטקס. המפגש יכלול חצגה של אסטרטגיית החברה, סיור במפעל ודיון. שעת הסיום המשוערת הנה 19:00.
המפגש יתקיים בסאיטקס הרצליה, רח' המדע, אזור התעשייה הרצליה (כניסה מצומת אבדיה), באודיטוריום החברה, בנניין 6. ניתן לפנות לבניין 1 למדיעני לקבלת הנחיה. עקב בעיית חוסר חניה - מומלץ להגיע מוקדם.
נא לאשר השתתפותך (או אי השתתפותך) לענת בטלפון 03-6424213 עד לתאריך 29.5.94.

החברות במועדון היא על בסיס שנתי. עם זאת, כדי לאפשר חיכרות עם המועדון, ניתן לחידרש למפגש ניסיון אחד, במחיר 80 ש"ח. אם לאחר מפגש חניסיון הנחליט/י לחצטרף למועדון - יכולה סכום זה מדמי החברות.
לגבי שאלות או הבהרות נוספות - ניתן לפנות אלי בטלפון 03-6424213
אנו בטוחים שתפיק/י תועלת רבה ממפגשי המועדון.

חברים במועדון: מנהלי מפעלים, מנהלים בכירים במפעלים גדולים, פעילים מרכזיים כלכליים בתנועות ובמפעלים
תוכן המפגשים: מרכזי משק וגזברים, בוגרי הקורס המתקדם לניהול קיבוצי בוגרי קורסים לניהול וכלכלה
יוירים של מועצות מנהלים בתעשיה וקיבוצית
חרצאות של מרצים אורחים - מומחים מהארץ ומחרל
חרצאות של חברי המועדון
רבי שיח (פנלים) בחשתתפות מנהלים / מומחים
ביקורים במפעלים - קיבוצים ואחרים
ניתוח אירועים עסקיים (case studies)
אורך המפגשים: חצי יום
תדירות: 5 מפגשים בשנה - בערך פעם בחודשיים.
מועד: בימים שני או שלישי, אחה"צ מ-13.00 - 17.00.
דמי חברות: 465 ש"ח לשנה.
10% חנחה לכל חבר/ה נוסף/ת מאותו קיבוץ - 415 ש"ח לשנה
החברות כוללת: 5 מפגשים בשנה
כיבוד קל בכל מפגש
חומר כתוב רלבנטי

בברכה,
דן שונגלך
מרכז המועדון

מוסד להשכלה גבוהה **רופין**

ביה"ס ללימודי מלונאות ותיירות
קורסי תעודה

קורסים בשיתוף משרד התיירות - המח' להכשרת כ"א בתיירות

★ **ניהול מזון, משקאות ומסעדנות**
מיועד למנהלי מטבחים, אקונומים ולעובדי ענף החארחה והמלונאות. מועד פתיחה: אוקטובר 1994
חקורס חינו שלב א', חלק 1, בקורס מינחל מלונאי בכיר

★ **ניהול אגף חדרים**
מיועד לעובדי אגף חדרים בבתי הארחה ובתי מלון. מתאים גם למנהלי חדרי ארוח. מועד פתיחה: ינואר 1995
חקורס חינו שלב א', חלק 2, בקורס מינחל מלונאי בכיר

★ **מינהל מלונאי בכיר**
יתקבלו בוגרי שלב א' - חלקים 1 ו-2
מועד פתיחה: נובמבר 1994

★ **יסודות תפעול וניהול אתרי תיירות**
קורס בסיסי לעובדים בענף חתיירות, המלונאות ותרבות הפנאי.
מועד פתיחה: אוקטובר 1994, משך הקורס: 120 שעות לימוד

★ **יזום ופיתוח עסקים קטנים בתיירות**
מיועד לבוגרי קורס יסודות תפעול וניחול אתרי תיירות וקורסי ניחול אחרים.
מועד פתיחה: נובמבר 1994. משך הקורס: 120 שעות לימוד.

★ **תיירות כפרית — שיווק, מכירה ופרסום**
מועד פתיחה: ינואר 1995. משך הקורס: 80 שעות לימוד.

★ **ניהול והפקת ארועים**
מקנה הכשרה ומיומנות בתחומי הפקה, ניתול וארגון ארועים, תוך שימת דגש על המגזר הכפרי.
מועד פתיחה: אוקטובר 1994. משך הקורס: 120 שעות לימוד.

★ **סדנאות בניהול שרות בתיירות**
מועד פתיחה: במחלך החדשים ינואר ופברואר 1995

★ **משחק עסקים לניהול בתי מלון**
מיועד לצוות ניחול של בתי מלון, בתי הארחה וכפרי נופש.
יתקיים במחלך החדשים נובמבר-דצמבר 1994.

אמנות הבישול — טבחות סוג 1
בפיקוח מעורר העבודה
מקנה ידע עיוני ומעשי באמנות חבישול חקלאי, לבוגרים - סיווג מקצועי 1
מועד פתיחה: אוקטובר 1994

לפרטים - רופין - מוסד להשכלה גבוהה, דואר רופין, מיקוד 40250
ביה"ס ללימודי מלונאות ותיירות טל. 09-683072, פקס. 09-683090

יש תמורה לתרומה

בשנים טובות, החברים מקבלים בונוס. הם אינם רואים בכך בגידה באידיאולוגיה, כי בקיבוץ חפץ חיים חולכים עד הסוף עם מה שטוב לחברים.

יהודה מרוז
צילומים: בועז לניר

כאשר אומרים בקיבוץ חפץ חיים "בעזרת השם", מתכוונים לכל אות שבביטוי זה, שהפך מזמן לביטוי שיגרתי בכל שכבות החברה הישראלית. בעורון, ובאמצעות עבודה קשה – שלעולם לא מסתיימת, ולכן יש צורך בסיוע גדיב של שכירים – מתאפשר לחלק לחברים בונוס בשנים טובות.

בונוס הוא מושג שעל פניו לא מתתבר בדיוק עם קיבוץ, יחד עם תמורה מול תרומה או יושר קהילתי. אבל בחפץ חיים לא מרקדקים בעניינים אידיאולוגיים כתוב השעיר. עם מה שטוב לחברים, יילכו עד הסוף. ואין כאן אופוזיציה של חברים למוכירות. להפך, המוחלטים מקבלים תמיכה רחבה מקיר לקיר. אם יש ויכוחים ומאבקים, הם לא על רקע רעיוני.

חמש השנים האורגונות לא היו טובות, ולכן לא חילקו בונוסים. "השנה חילקנו, והחברים שבעי רצון. הבונוס מביא לשוויון ולהעלאת המוטיבציה. לחברים שחיים מתקצבים, זה מאוד משמעותי", אומר משה ברוקנטל, מרכז המשק.

הקיבוץ נושא עימו חוב לא גדול. ממדיו הקטנים מוסברים בנמישות החברים לגבי צמצומים בשנים קשות. שכיח רבות התגוררו משפחות עם שישה ילדים ויותר בדירות של 50 מ"ר. רק לפני חצי שנה עברו 18 משפחות מעושרות ילדים להתגורר בדירות של 80 מ"ר, ומרובר בקיבוץ שממוצע הילדים בו למשפחה עולה על חמישה.

עם ילודה בשיעורים כאלה, ועם וחק של 50 שנה, מתמיה שיש בו רק 500 נפשות. אין זאת כי הצעירות, שהיו מנת חלקו בעבר, נותנות את אחוותיהן בהתפתחותו ודמוגרפית. בכל אופן, הבריחה על מפעל הילדים, שהוא המוצלח ביותר שלהם, עדיין לא נם ליתה.

לצד מצהלות הילדים, אפשר למצוא את הוותיקים יוצאי גרמניה, בני שמונים ומעלה, מסיעים בכל ענפי המשק. הקיבוץ, במוצהר, לא חוסך באמצעים כדי להשאיר אותם במעגל העבודה, מתוך הערכה וכבוד. כשאמו של ברוקנטל – שסוגרת בקרוב את השמונים, ומשמשת כאם הבית של בית האורחה – יוצאת את מסרדו באמצע השיחה איתו, הוא אומר שכיבור הזורים סביב אצלם בדם, וברור לו שלחינוך הדתי יש השפעה על כך.

הפרטה כמעט מוחלטת

באשר לחזרת צעירים לקיבוץ, אין הם נהנים יותר מדי מסיעתא דשמיא, והמשיעורים דומים לקיבוצים אחרים. אבל מי שחזר – וישנם כאלה – יכול להניע תוך פרק זמן קצר לעמדות של ריכוז ענפים, ומרובר בענפים שמגלגלים מיליונים בשנה. הסיבה נעוצה במחסור משווע בכוחות עבודה, שנוצר בגלל היעדר שכבות גיל מסוימות.

ברוקנטל מספר על מעמסה גדולה שרובצת על מרכזי הענפים, שמשקיעים בענה יותר מעשר שעות עבודה. והשקעה לא מוגעת בציריתיות שלהם, ולו, כתוב מרכז משק, הקניין הזה מסייע בבניית המשק.

על מסלול בנים לא מרברים כאן, אלא רשמו סמנה מיוחר במקוריותו. בקרוב עומרים להחליט על מתן סכום כספי שווה ערך לשכר לימוד של שלוש שנים, לחורים של צעירים שחוזרים לקיבוץ.

מי שישבר מחוץ למערכה, יריים גבה וישאל שאלות. אבל המוטו המיחוד שלהם עוזר להם להתרומם מעל גובה השאלות.

"אנחנו קיבוץ רתי. הערכים הקיבוציים לא נתפשים כרת, אלא כאמצעי לאיכות חיים", משיב לי אלעזר צור, המזכיר החרש, אחרי התעקשות תוחרת ונשנית. "על ערכים שלא מתאימים למציאות, אנחנו לא עומרים בכל מחיר. שוויון הרי ממילא לא קיים. אחר מעשן, שני רוצה יותר שוקולר. ירענו שלעולם לא נתמורר עם הנושא הזה בהצלחה, ולכן אנחנו נמשים איתו. בעניין המיצויים, הקמנו מזמנו קרן השוואה לחברים שלא קיבלו מיצויים.

"נולרנו לתוך מציאות מסוימת, שאפשר לשבות אותה. אפילו מרברים אצלנו על ישוב קהילתי. אנחנו עריין לא בשלים לכך, כי חבל לנו לפספס רברים כמו ערבות חרדית וביטחון סוציאלי, מוסיף צור.

ביצים וחלב

חפץ חיים היה, והוא עריין, קיבוץ שיוכרע להרוויח יפה מחקלאות, במקום שרבים וטובים נכשלו. 45 אחוז מהכנסותיו באים מהחקלאות, שמתבוללת – בעיקר בשבחות – על פי ההלכה.

הענף הרומינגטי הוא הלול, שנחשב לאחר הגרולים בארץ. נבלולות בו רבייה קלה וכבירה.

200 אלף בענגה פוקרים את פארק חמים

מסיבת הילדים למשפחה עולה על חמישה

שלחת פיטום שהולכת ומתרחבת, ומרגרה שרוחה כשנה עשרה מיליון ביצים. ברמת 600 אלפה, שנותנות בשנה שישה מיליון ליטרים חלב וקחה, גידולי הטרה, המשתרעים על 5,000 דונם, מרוקי כותנה וגידולי תחמיץ עבור הרפת. כאן מתנסים במרקטור הישראלי "מרחב", שחוסך מנה עבודה וכסף. בקרוב יבצעו הטמנת סיפטוף מקיף, בשווה של אלף דונם. אם הוא יצליח, הם מילון אותו עד 3,000 דונם, וארם אחר ישלוט במרקטור מרשם על כל השטח המכוושטף.

שנה זו, שנת תשנ"ו, היא שנת שמיטה, והקיבוץ מקפיד לא לגרוע בשנה הזאת, כמו על מצוות אחרות הקשורות אליה. לכן לא חרשו את שטחי הכותנה, אלא נתנו -לה להתחרש (והכותנה היא גידול רישתי), ואת שטחי הזיטים ואספסת זרעו עוד לפני שנת השמיטה, תוך סיכון שהם יגבטו מוקרם מרי. עד עכשיו התוצאות יפות. השנה, על פי הלכה, היבולים נמכרים לאוצר בית דין, והחקלאי מקבל מהאוצר רק עבור התוצאות. על ריני השמיטה, כמו כל עניני הלכה אחרים, אחראי רב הקיבוץ.

עד לפני 15 שנה, לא השקיע הקיבוץ בשנות השמיטה, בגלל צפי ירוע של ירירה בהכנסות. ברוקנטל ראה בכך את אחת הסיבות שהם לא הסתבכו בלכליה. אבל ליחר ביטחון, והחלט אז להשקיע בתעשייה ותיירות. הם הקימו את מפעל "בשמת", שמייצר מגבונים לחים לאלף ואחר שימושים. לכל מה שהוחלט עם ספריי ומברשות, יש לבשמת תשובה לחה. מחוזר הכספים השנתי האחרון היה שישה מיליון רולר. הרוב המכריע של הייצור מופנה ליצוא, לאירופה, לסין ולאמריקה הרומית.

פארק מים עם מחיצה

בבית האורחה 80 חררים, ברמה של שלושה כוכבים. התפוסה בעליית מתמרת והחכנסות ברמה ביצונית. בית האורחה מתמתה בתיירות חקלאית – קבוצות מרחבי העולם, שבאות להתרשם מנושאים חקלאיים מגוונים באמצעות הרצאות וסיורים.

15 אחוז מהחכנסות המשק תורמים 200 אלף אנשים שבאים ליהנות מפארק המים, בעיקר ציבור המרכזי של הקיבוץ.

בשנים הקרובות ישים הקיבוץ רגש על השקעות בתחום התיירות. ירחיבו את בית האורחה, יבנו בריכת גלים ואמפיתיאטרון למופעים. עד עתה ההשקעות באו מכיסם. היום הם מבקשים סיוע גם מגורמים חיצוניים.

הקיבוץ שייך לתנועת פועלי אגורת ישראל, שנטמעה בתוך האגורה. אין פירוש הרבר שתראה כאן כיפות שחורות לרוב. אורכה, הכיפה הסרוגה שולטת בכיפה, אבל גם עין חרה לא תבחין באשה ללא כיסוי ראש. צור המוכיר אומר שכמו בכל מקום, גם אצלם אין אחירות פוליטית. יש כאן בעיקר ימין, אבל גם חוברות מסוימת עם השמאל.

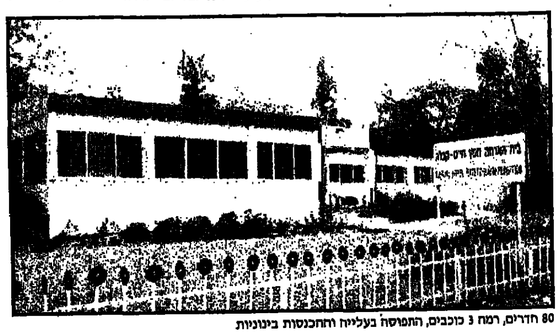
80 חררים, רמה 3 כוכבים, התפוסה בעליה ורחכנסות ביצוניות

רתי וחרדי, שרורש תפרה בין גברים לנשים. המארח מצע לבאים בשעריו בריכות שחיה, מגלשות, מסלול אבובים, משק חי לילרים ושטחי צל רחבי ירים. ליד המארח ותפתח גן עצי הזית, שהוא גן אירועים לחורף ולקיץ, ומתקיימים בו 120 אירועים בשנה, על שהרת המזון שמכין המטבח אולי מצבו המשפחתי מספר את כל הסיפור: הוא למר בישיבה תיכונית ועשה שירות צבאי בהסדר. אח אחר שלו שירת שירות רגיל בסיירת גולני, ואח אחר למר בישיבה חררית וחפץ לאבוך משי שלא שירת בצבא. הוא, השלישי, לא מתגורר חיום בקיבוץ.

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
אחכם לאורך כל הררך
גלובל תובלה בינלאומית בע"מ
עמק יזרעאל 69 תל-אביב
טל' 03-379866 • פקס' 03-379846

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח, והשגשוג
מושב בית מאיר
ד"נ הרי יהודה
טל' 02-344487, פקס' 02-332184

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה והרוך
אטיאס יצחק
המפרץ 14 נווה-ים אשקלון 78102
טל' 07-761604 • פקס' 07-763938
פלאפון: 050-257744

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
רם שרותי תקשורת בינלאומיים
קורדובה 6 תל-אביב
טל' 03-5273030 • פקס' 03-5245242

לקיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
ברנשטיין ישראל
חשמל רכב וטרקטורים
תלמי יחיאל 79810 • טלפקס' 08-583776

לקיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
שפע ברכות ומיטב האיחולים
מלו והצליחו
א.א. יבואני תבואות ומספוא
צציפר
העליה 10 תל-אביב

לקיבוץ חפץ חיים
בחגכם 50 שנה
ברכות לרגיעה ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
תנובה

לחברי קיבוץ חפץ חיים
ומפעלו בשמת בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים והמשך שיתוף פעולה פורה
א. גליס ובניו בע"מ
חומרי אריזה מתוחכמים
רח' הקישון 29-27 בני-ברק
טל' 03-5793535 • פקס' 03-5705344

לקיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לרגיעה ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
אוזן חיים
תחנת פז מסמיה
טל' 08-587729

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך פורה ומשגשג
חופרי ערוער (1986) בע"מ
עבודות עפר
השכרת טרקטורים
והובלות
ת"ד 471 דימונה • טלפקס' 07-558833

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
אחכם לאורך כל הררך
דני בן-דוד
עבודות עפר ופיתוח
משק 126 חצב 79842
טלפון: 08-593084

לקיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך פורה ומשגשג
א.ב.ג. שרותי חשמל
ת"ד 403 קרית מלאכי
טל' 08-586146 • 582106 • 585412

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
ישי שרותי מזון
עתניאל בן קנן 5/50 קרית-גת 82000
טלפון: 07-880033

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
שלו והצליחו
מאפיית מאמי
חלות לשבת, לחמניות, בגטים, בייגלה
כשר למהדרין
משה יתום 12, אזור התעשייה רחובות
טלפון: 08-464934

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
שלו והצליחו
פאר גז אשדוד בע"מ
ת"ד 87 אשדוד
טלפון: 08-521511

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
מאפיות אנג'ל ירושלים
לחמים, רגילים ומיוחדים
חלות רגילות וקלועות
לחמניות • לחמניות המבורגר ובייגל אמריקאי
לחם עיגן מחיטה מלאה • עוגות ועוגיות
אנג'ל
ת"ד 201 ירושלים • טל' 02-511231

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה והרוך
אבידן עובדיה
ייצור תבניות פלסטיק
אוריאל אקוסטא 9 תל-אביב
טלפון: 03-6822643

לקיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
אזפק גגות ומבנים בע"מ
מבנים ומחסנים מעץ
משה מזרחי רחובות ● טלפון: 08-413351

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
אחכם לאורך כל הדרך
בנצ נעמן
אזור התעשייה קרית-מלאכי
טלפון: 08-582989

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
בן אתי אבי
הובלות ושינוע בע"מ
ת"ד 4124 אשדוד 77140
טל': 08-560256, 563531-3, פקס' 08-563531

ליידידינו במפעל בשמת
ולכל בית חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות לבביות ומיטב האיחולים מלו והצליחו
עולבך
משואות יצחק בע"מ
תעשיית בד לא ארוג
טלפון: 08-586633-5

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
מלו והצליחו
מאגרי אנוש
אחד העם 25 רחובות
טל' 08-464060 ● פקס' 08-467008

לקיבוץ חפץ חיים ולחברי תשלובת הלול
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך פורה ומשגשג
נילי ונור
METAL WORKS LTD. נילי מפעלי מתכת בע"מ
המען למכתבים: ת"ד 10034 קרית-אריה פתח-תקוה 49001
טל' 9241880, 03-9221337, פקס' 03-9246945

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הכיתוה והשגשוג
והמשך שיתוף פעולה פורה
אפאר טבריה בע"מ
"יצרני בד לא ארוג ומטליות לחות"
ת"ד 659 טבריה
טל' 06-732360 ● פקס' 06-732368

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הכיתוה והשגשוג
גול-קל 1992 בע"מ
GOL-KAL 1992 LTD.

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך שיתוף פעולה פורה
טרוף בטון בע"מ
מפעלי בטון מוכן וטיט מוכן,
ייצור והספקת טיט ובטון מוכן,
טיט מוכן, הספקה לקומות ע"י משאבת.
אזור התעשייה רעננה 08-427792
אזור התעשייה יבנה 08-438437
אזור התעשייה אשקלון 07-750434

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים להמשך הכיתוה, השגשוג והיצירה
אחכם לאורך כל הדרך
ALLALOUF & CO. SHIPPING Ltd.
אלאלוף ושות' סבוזות בע"מ
רח' אנגל 6, תל-אביב 65224 ת.ד. 449 תל-אביב 61004 P.O.B. 449
טלפון: 03-5640208 ● פקס': 03-5660065

לחברי קיבוץ חפץ חיים ומפעליו
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים להמשך פורה ומשגשג ביום חפצם
זנד סוכנויות בע"מ
יועצים חקלאיים
ZAND AGENCIES LTD
AGRICULTURAL CONSULTING
ברנר 66 רעננה 43606 ● טל': 09-914004 ● פקס' 09-911990

עומר
שיווק בקר בע"מ
ברכות לקיבוץ חפץ חיים בחגיגות היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים בהמשך היצירה הפיתוח והשגשוג,
המשך שיתוף פעולה פורה.
דני ברק ת"ד 284, נתל 10600. טל': 08-515402, 050-246369, פקס': 08-514282 איתורית: 04-308886, (מנוי 46281)

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
מלו והצליחו
פיורוטק בע"מ PuroTech ltd.
הגר"א 12 תל-אביב, 66024 ● טל' 03-5374817 ● פקס' 03-371382

לחברי קיבוץ חפץ חיים
ובמיוחד לענף הלול ולכל העוסקים במלאכה
פרי ברכות מאמאת יוצא שנים לתקמת הקיבוץ
איחולי הצלחה בהמשך הדרך והמשך שיתוף פעולה פורה
הכפר תעשיות מתכת בע"מ
יצרנו ביוד לגלל
והאכטרות אוטומטיות
אגרו טוב בע"מ
חברת לבניות מתעשות
מקבוצת "הכפר" תעשיות מתכת בע"מ
רחובות, אזור התעשיה דרך יבנה
טל' 08-461668 ● פקס' 08-461791
טל' 08-463334 ● פקס' 08-463461
טל' 08-463333 ● פקס' 08-463461

לקיבוץ חפץ חיים ולמפעלו בשמת חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים, להמשך הכיתוה, היצירה והשגשוג
והמשך שיתוף פעולה פורה
תורפז תמציות בושם
הלהב 2 אזור התעשייה חולון
טל' 03-5598211 ● פקס' 03-5598212

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך הפניה, הכיתוה, היצירה והשגשוג
אילן-גת מפעלי ביניה בע"מ
רח' ויצמן 70, תל-אביב 62282
טלפון: 06-5445120 ● פקס' 03-6048599

מים זה אנחנו
ד. בורלא תעשיות להשבחת מים בע"מ
לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
דרורי בורלא והצוות
ד. בורלא תעשיות להשבחת מים בע"מ
ת"ד 174, הוד השרון, הדר, מיקוד 45101
טל' 09-456627, 981094
פקס' 09-911955

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
מיטב הברכות והאיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה והרוק
בסט קרטון בע"מ
ת"ד 180 אזור התעשייה אבן-יהודה
טל' 09-697979 פקס' 09-698584

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה הכיתוה והשגשוג
פוליכד תעשיות (1989) בע"מ
קיבוץ שפיים
טל' 09-523288/9 ● פקס' 09-523294

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך פורה ומשגשג
צידון פולימרים בע"מ
תרכיזי צבע וחומרי גלם
לתעשיית הפלסטיק
המגור 2 אזור התעשייה חולון
טל' 03-5597505 ● 03-5562006
פקס' 03-5562591

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה, הכיתוה והשגשוג
אסיקין ייחוד פרייקסים חדשים כבוית בע"מ
מקבוצת א.ש.מ. - ארון זמרני ויחול יוצרים בים
יצחק שדה 34 תל-אביב 67212
טל' 03-5372241 ● 03-5371046
פקס' 03-5376210

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
הסעות חדד ובניו בע"מ
הסעות באוטובוסים ומיניבוסים
ת"ד 288 יבנה
טל' 08-439161 ● 08-439820

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
אקס אינטר תעשיות בע"מ
Ex Inter
ת"ד 10666 ירושלים
טל' 02-782148 ● פקס' 02-782364

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, השגשוג והכיתוה
"ישחק" שיווק ציוד טכני וחקלאי בע"מ
ת"ד 12 באר-טוביה
טל' 08-581951 ● פקס' 08-584555

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
מאחל: המנכ"ל **מנשה יצחק**
אינפרא מאן אלקטרוניקה
ומכונות בע"מ
העבודה 37 אשדוד
טל' 08-564049 ● פקס' 08-532664

לקיבוץ חפץ חיים ומפעלו בשמת
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
אגיש
אגיש הובלה בינלאומית בע"מ
בית אגיש רבד רח' מוזס 13 תל-אביב 67442
טל' 03-6938888, פקס' 03-6969414

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
מלו והצליחו
א.ש. רום בע"מ
הדקלים 16 כפר-סירקין
טל' 9325275

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
להמשך הכיתוה, היצירה והשגשוג
י.ח.ד בע"מ
ייבוא ושיווק כלי בית וציוד למטבחים
יצחק שדה 34, תל-אביב
טל' 03-5371150 ● פקס' 03-5374185

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, הכיתוה והשגשוג
צנור וצבע
מאחלים:
צנור ופרח בע"מ
גינון ● חקלאות ● אינסטלציה
הרצל 101 גדרה, 70700
טל' 08-592822 ● פקס' 08-594878

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות ומיטב האיחולים
להמשך היצירה, השגשוג והכיתוה
בירנבוים יוסי
סוכן טרה
דרך קנדה 3, גן-יבנה 70800
טלפקס' 08-573447

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שאו מיטב הברכות והאיחולים
להמשך היצירה, הכיתוה והשגשוג
לוקר אליעזר • רכב אילון
הצפירה 9 תל-אביב
טל' 03-370660 ● 03-377439

לקיבוץ חפץ חיים ולמפעליו
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך הכיתוה, היצירה והשגשוג
ע.ס.מ
עפר סלילה ומאגרי מים בע"מ
(אחים גרינפלד ושות')
המרכבה 47 אזור התעשייה חולון
טל' 7-03-5595436 ● פקס' 03-5595438

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
והמשך שיתוף פעולה פורה
עמיאל שיווק צמיגים בראשל"צ בע"מ
שיווק צמיגי "מישלסטון"
רוזינסקי 8, אזור התעשייה החדש ראשל"צ
טל' 03-9611814 ● 03-9612586
פקס' 03-9611843

לחברי קיבוץ חפץ חיים
בחג היובל
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
מלו והצליחו
מאיקן
מוסך מסמיח מ.י. בע"מ
מורשה כשירות
סוברו | סידן | שוק | מכוניות תעשיה
מכוניות • מחרתות • צבע בתנור
זגגות • חשמל • הסדר עם חברות הביטוח

נח"ל, מח"ל ושח"ל

איזה נער ונערה ירצו ללכת לקיבוץ מנרה או משגב־עם, דן ועין־שמר, כשהבל תקוע, מתיישן ולא מצליח? אחרי עזה תחילה, צריך ללכת וללחוץ על רבין, שיעלה את ההתיישבות לראש דאגותיו, כי זו משימה לאומית ורק רבין יכול ● מכתב גלוי למזכירי הקבה"א ולאריק רייכמן מהתק"ם

אביטל גבע

המ"ל הורים את כל המילינים להתנדחלויות. מילינים מיליארדים. מגוחך לחשוב היום, שאפשר בישראל למשוך נוער טוב, שיעוזב את הערים המבואסות והרועשות, את האלימות והאקשן, לטובת קהילות שקטות וירקניות, רק בעורת מלים וסיסמאות. מה שרריש זה השקעות ושינוי מהותי של תשתיות הייצור והקיום בפריפריות ובהתיישבות העובדת. הממשלה שלנו, ממשלת רבין, חייבת לדון באלטרנטיבה הזו. הקיבוצים, אותם 10 האחוזים, צריכים עידוד להשקעות חדשות וקליטת צעירים. האם זו הסרתה בלונים, או שבאמת ממשלה זו ושרים אלו מתחילים בשינוי סדרי עדיפויות?

הצעתו של ראש אגף הנוער והנח"ל או כל גורם אחר, לתת תמריצים ומענקים כספיים לקיבוצים שמכינים לקלוט רעיני גח"ל, היא רעיון גדול, רעיון חשוב וחיוני ברגע זה; אך אסור להיות תמימים. צריך לתבוע מראשי התנועות לגשת לרבין ולהביא אותו לכך, שיחליט על שינוי סדרי העדיפויות ויבנה זאת בהחלטת ממשלה ובביטוי תקציבים. רבותי – אל תאמינו להם!

להפריח רעיונות, כלונים והבטחות, זו טעות גדולה. חבל על הזמן והאשליות. חבל לחשוב שהנוער ירוץ פתאום לנח"ל. הבעיה איננה בנח"ל, לא בכתי הספר, לא בגיוס שמיניסטים ולא במסלול הצבאי. הבעיה בשלב הזה היא להחזיר את הקיבוצים לאמון בתועלת ובחשיבות שיש בצירוף גרעין לקיבוץ ובקליטת צעירים מבחוץ.

שוב מיישים את המציאות, במקום לדרוש דיון חירום בממשלה. "שטנטים" ממציאים לנו באנני הנוער ובאכ"א, גיוס מאות חניכי נוער לנח"ל ולגרעינים שלא דרך תנועות הנוער ובעורת יחידת עילית סודית, שהצליחה בצורה "מרהימה" לחולל "מהפכה" של ממש ולהלחיץ את נוער הערים לרוץ לנח"ל. לפני שלושארבע שנים ניסינו את כל "הפטנטים" הללו – גרעיני עב"מים, גרעינים ללא כל יעד, גרעיני ירח, גרעיני עפולה, גרעינים תעשייתיים וגרעיני עירות פיתוח, ממש מר"מ גרעינים. מה נשאר מכל זה בסוף המרוץ

יש צורך בשינוי סדרי העדיפויות. פחות לבדר, להיות יעילים, לשנות. ולשנות לא בסמטנסים וקוסמטיקה – לשנות משהו בבסיס. מסלולי הנח"ל שופצו, תוקנו ושונו, עשו אנרגיה, והנח"ל עומד היום יפה כחיל קרבי ואיש לא מגוזר עליו ברחוב. זו חטיבה איכותית, שיש בה רק 30 אחוז בני גרעינים, ומתוכם מגיעים לקיבוץ פחות מ־10 אחוזים. בסופו של דבר, רק הקיבוץ הבודד מסוגל אולי לבצע קליטה בשטח. רק חיזוק הגורמים הקיבוציים, שיביאו שוב לקיבוצים את החשק והסיכוי לעסוק בחינוך גרעיני, יכולים אולי לחולל את השינוי – אבל הם במיעוט. אין להם שום צ'אנס, כי היום הנוער רוצה להיות במקום לא שבריר, מקום טוב, מקום עם צ'אנס כלכלי.

איפה אתם? למה לא שומעים אתכם? איפה השכל הישרא' איך לא מגיעים לרבין, כשר הביטחון וראש הממשלה, שיינתן חיזוק לתתיישבות? מבוזבזים זמן בשכנועים של שר החינוך, שר האוצר, מנהל הסוכנות, שרת העבודה, ראש אכ"א ועוד... בכל ישיבה שכנוע כואת תופכת התנועה הקיבוצית לשוטר, שהנוכחים מזלזלים בו ותוקעים בו הגיתות. והקיבוצים, מצידם, צורקים בהתרוקחות מקליטת הנוער. לא קולטים בריכוזים – קולטים בתעסוקה מעניינת וטובה.

אין לנו מספיק יותר משאבים, כדי להישאר פריכים וחלמאים. נח"ל שמח"ל. רק רבין יכול לשנות את סדרי העדיפויות ורק איתו צריך לדבר. איזה נער ונערה יצאו ללכת לקיבוץ מנרה, או משגב־עם, דן ועין־שמר, כשהבל תקוע וקורס, מתיישן ולא מצליח?

כדי שהקיבוצים יצאו גרעינים הנוער יצאה להיות בקיבוצים, יש הכרח להכשיר בקיבוצים קרקע תעסוקתית, ייור ותנאים, שיתנו צ'אנס להתחלות חדשות. יש לנוער בערים אלטרנטיבה טובה, למה להם ללכת לאיזה קיבוץ שכור ויקר כמו שהסדר הקיבוצים נתקע בברון, ובלי רבין לא יוציאו אותו בחיים, כך גם פה. קליטת נוער בקיבוצים זקוקה לתקציבים. זו מלאכת חצלה לאומית לנוער טוב, שיקבל חינוך לאיכות, לעבודה וליצירה, וגם לקיבוצים שבלי נוער מבחוץ הולכים ומזדקנים ומתייבשים, ומאבדים סיכוי לצמיחה.

נקודה זו צריך להסביר לרבין יומיים אחרי שנסתלק מעזה. עזה תחילה, ולאחר מכן שינוי סדרי העדיפויות בפנים. את זה רק רבין יכול לעשות. מה חשבנו, שאפשר להוזיל מדינה בשנתייה? כל הכסף נשאב ונסחט על־ידי ההתנחלויות של הליכוד. 15 שנה הלך כל הכסף להתנחלויות, ואנחנו לא מבינים איך הממשלה הזו לא מרימה את התתיישבות. למה, ריבונו של עולם, הממשלה שלנו לא מרימה את התתיישבות?

על ממשלת רבין ללמוד מממשלת בגין – אומרים ועושים מה שחשוב. התעריפים לישראל 1994 צריכים להיות בסדר גודל כזה, שקיבוץ בספר שיקלוט גרעין, יקבל 400 אלף שקל ל־4 שנים. קיבוץ בשפלה ובעמק יקבל 200 אלף. הצעה זו נכונה גם לגבי מושבים ועיירות פיתוח, שגם הם ישקיעו בנוער שירצה להתיישב וליישב. אין זו בעיה טכנית, זו הבעיה מספר אחת של החברה הישראלית כולה – הזלפת יעדי החינוך מהישגיות ואליטות ליישוב הארץ ובניית קהילות ערכיות בפריפריות: לעודד אנשים ונוער לצאת ולהקים בית ותעשייה ועבדי יצוא מהשפלה השמנה, העשנה הצפופה והאלימה, לטובת הנגב, הגליל העמקים והערבה. זה מה ששבט מנסה לעשות עם אזורי הפיתוח, וכל הכבוד לו. צריך לגשת לשבט, הוא האיש לנו.

או איפה הקיבוציונים? איפה התתיישבות היוצרת? איפה ראשי התנועות הקיבוציות? אני קורא לכם – עזבו את שוחט והנח"ל, עזבו כבר את הבנקים. עזבו את רצ וכל הישובי המנרסים והרילים, עזבו את רמון, עזבו את ההסתדרות, עזבו את פקידי האוצר ותוק 611 – חוק הבניינות, עזבו את הלובים והתחנפויות בורעת הכספים, ולכו לשבט ורבין, כי רק הם מסוגלים לתרים את התתיישבות ולתת לה עדיפות כלכלית וצמיחה.

ארוחת ארבע

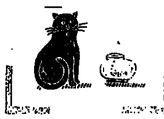

גרדה כהן

טעם של עוד

אנו ממשיכים במסכת המרשמים הטעימים ה: התחלנו בשבוע שעבר, והפעם עוגה וקוגל מגניבה.

עוגת גבינה של סבתא

החומרים לבצק: 250 גרם קמח רגיל, 150 גרם מרגרינה רגילה, 1 ביצה, 1 כף מים קרים, קורט קינמון. לשים את כל החומרים לבצק ומרפדים תבנית עקיצית משומנת, בקטר 26 או 28.

החומרים למילוי: 1 ק"ג גבינה, לאחר ששהתה במסננת (ואיבדה כשליש נוזלים), 20 גרם תמאה מומסת או מרגרינה, 1 גביע שמנת חמוצה, 34 כוס סוכר, 20 גרם קמח, חצי ספל צימוקים, 2 ביצים שלמות, 2 חלבונים, 2 כפות משקה רום, קוניאק או ערק, מיץ וקליפה מלימון שלם. מערבבים את כל החומרים, מקציפים חלבון נוסף ומוסיפים לעיסה. מניחים מיד על התחתית. מרחיקים בחלמון ואופים לפחות שעה שלמה בחום בינוני, 170°.

קוגל גבינה

מבשלים 225 גרם אטריות ביצים 15 דקות במי מלח רותחים.

בכלי אחר מערבבים: 1 כף תמאה מומסת, 450 גרם גבינה קוטג', 34 כוס סוכר, 34 כוס חלב, 34 כוס מיץ תפוזים, 1 ספל צימוקים, קליפת תפוז מגורדת, 3 ביצים מטורדות.

מערבבים את כל החומרים (פרט לאטריות) עם החלמונים. מקציפים את החלבונים, ומוסיפים לעיסה יחד עם האטריות.

משטחים על תבנית מרובעת ומשומנת היטב ומורחים למעלה תמאה מומסת. אופים כשעה, בחום של 170°.

פרסם ב-הצפון
מבריטון - בעתון לתנועה הקיבוצית

ורטיגו 30 ±
ערבי
פנויים-פנויות
בכל יום חמישי
בשעת 22.00
יין ובירה חופשי
רמת דוד
06-549006-7

פעילי תק"ם, חדרכה, חינוך וצוותי בדיקת עבודת התנועה מוזמנים לקחת חלק בפגישת מזכירות חטיבת הגינ"ח בנושא:
דיון בחוצאות עבודת סדנת פעילי חטיבת הגינ"ה בשנה האחרונה
בתחומים הבאים:
★ חרעיון המאחד של התנועה הקיבוצית.
★ מימוש חרעיון המאחד בעבודת החטיבה לשנת 95'.
★ העמקת מוקד הפעילות מחתיישבות לחינוך.
סדר היום:
★ קפני נגינה וקריאה
★ פתיחה – ד"ר ברכה קריין
★ ח"כ אברהם בורג
★ ד"ר דן שורון
★ מוקי צור
★ דיון חופשי
★ סיכום – מזכ"ל התנועה אריק רייכמן
חפגישה תתקיים ביום ראשון 22.5.94 באפעל (בית חורמה) בין השעות 14.00-18.00
מרכז חדרכה אפעל מזכירות חטיבת הגינ"ח

ספות מיטה בסגנון אחר
20 דגמים אורטופדיים ומערכות סלון הנפתחות למיטה
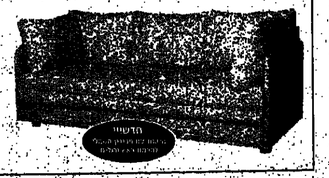
הרפיר
בן יהודה 114 ת"א 03-5235073
מתוך: 09.30 - 13:30 , 16:00 - 19:00
מפעל: אזור התעשיה תרצלה פיתוח
שם:
כתובת:
טלפון:

אמונים שלי

לפי שבוע נתנך "המשביר המרכזי" במתכונתו החדשה: "המשביר המרכזי – בגדי אופנה". יש בו בגדי אופנה, ספורט, לחתונים את המתגנדבים לנח"ל כבר בתחילת י"ב, לפי שיטת הגיוס החדשה, ולמה יש לאפשר להם זמן נוסף לחתלטה. הם שטחו את מצוקותיהם, והאלוף יה יה חסביר מדוע אי־אפשר להיענות לבקשתם. עד שקם יואל מחרשן (גבעת השלושה) והצוג לפניו את המסמך היחיד משנת 1948, שבו פנו מזכירי תנועות הטער אל ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, בבקשה לחקים מסגרת צבאית ייחודית, על מנת לשמור על גרעיני החתיישבות בתקופת חצבא, ובן גוריון חורה על הקמת חנח"ל. לא חצבא הקים את חנח"ל ולא חצבא יפרק אותו, אמר יואל, ולכן על אכ"א לחתארגן על פי יכולתן של תנועות הטער לגייס מועמדים לגרעיני חנח"ל.

נראה שחדברים השפיעו, כי למה לחתעמת עם מורשת בן־גוריון מצד אחד, ועם יצחק רבין וידוע באחדותו לתנועות הטער, מצד שני? ראש אכ"א חבטיח לנסות לבדוק בגישה חיובית את חבקשה, וחמתח באולם חתמוג. עכשיו מתכים לתתצאות חבדיקה.

אם בנח"ל עסקינן: כיצד תנועות הטער נפגשו עם ראש אכ"א, האלוף יורם יאיר (יה יה), על מנת לחסביר לו למה מסובך לחחתים את המתגנדבים לנח"ל כבר בתחילת י"ב, לפי שיטת הגיוס החדשה, ולמה יש לאפשר להם זמן נוסף לחחלטה. הם שטחו את מצוקותיהם, והאלוף יה יה חסביר מדוע אי־אפשר להיענות לבקשתם. עד שקם יואל מחרשן (גבעת השלושה) והצוג לפניו את המסמך היחיד משנת 1948, שבו פנו מזכירי תנועות הטער אל ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, בבקשה לחקים מסגרת צבאית ייחודית, על מנת לשמור על גרעיני החתיישבות בתקופת חצבא, ובן גוריון חורה על הקמת חנח"ל. לא חצבא הקים את חנח"ל ולא חצבא יפרק אותו, אמר יואל, ולכן על אכ"א לחתארגן על פי יכולתן של תנועות הטער לגייס מועמדים לגרעיני חנח"ל.

נראה שחדברים השפיעו, כי למה לחתעמת עם מורשת בן־גוריון מצד אחד, ועם יצחק רבין וידוע באחדותו לתנועות הטער, מצד שני? ראש אכ"א חבטיח לנסות לבדוק בגישה חיובית את חבקשה, וחמתח באולם חתמוג. עכשיו מתכים לתתצאות חבדיקה.

בטחתי לכם עדכון על חפריטריס לקוראיו חנאמנים של חמדור, שני חברי יוטבתה, בילו משורי ודובי קדושאי, רצים לראשות חמועצה חמקומית. שני חמועמדים ניצלו את אמצעי חתקשרת חמקומיים (יודאן, עלון) וחכל נעשה באווירה נעימה ותרבותית, לגמרי אחרת ממלחמות רמון חברפלד.

אז מי ניצח? חבציעו 212 חברים, 39 בעד קדישאי, 160 בעד משורי ו־13 שמו פתק לבן. נכון לעכשיו נשארו במירוץ בילו משורי (יוטבתה) ואיתן גיוביץ (גרופית). ומכיוון שלתאו לי שדורון טנדובסקי (גרופית), המשמש כיום מנהל אוף הנוער וחנח"ל, יציג אף הוא מועמדותו, לא היסיסתי וחרמתי אליו טלפון. טנדובסקי: "אכן פנו אלי חברים שאציע מועמדותי, אך אין לי שום כוונות כרגע לחיפרד מקודמי חנכוח. אני עוד צעיר וחזמן לפני. משורי ובמיוניך יכולים להיגרע.

מ ח אמרה לי שרה'לה שרון אחרי האירוניזיון, לפני שבועו' היא אמרה ככה: יחיה נעים לחיקבר. ישבתי לי בבית וריחמתי במידה מסוימת על חמשתתפים על חלחץ, חמתח, חיעבבים בחם חם נתנים. אני דווקא חושבת, שחבל שגבל שראל לא חתנסף שם. מה לעשות, אני כזאת, אוחבת את חדגל שלנו. חשנה שנת שמיטה וחאדמה נחת. גם חתויים נחים ומחכים לתתפרצות. עוד יחיו שירים יפיסי.

ב עלון קיבוץ יגור מצאתי סיפור חביב. המחלקה לביטוח של הקיבוץ הארצי שלחה ליגור מכתב שכותרתו: "פגיעת פרח ברכב של משמר חעמק". במכתב יש פירוט של עלות הנזקים בתאונת הדרכים. בח' חוו מעורבים פרח בתוי מוחוח ורכב: של משמר חעמק וחפץ, קומט, חנוקעים לא נפגעו, ותיאור מועשה כל כך מלבב, שאני מביאה אותו כלשונו:

"התאונה אירעה בכביש חישן בין כפר לסיבוב יגור, כשחפרח נפתלה על מכסה חמנוע (וגרמה לו עיקוקו), אך קמה וחמשיכה ללכת בכיוון קיבוץ יגור כאילו לא קרה דבר. אי לכך אנו סבורים, שתיא וחברתה שלוחה אליח שייכות לעדר של קיבוץ יגור, ובכוונתנו לדרוש מקיבוץ יגור חחזר השתתפות עצמית..."

ביגור, אנשים רציניים, פנו לפרח ובירור איתה – האומנכו' וחיא השיבה (כך כתוב בעלון): "מו... מו... קודם כל, מה זה אפילו אם תרצו לא תעשו ממני חברת קיבוץ, עוד זה חסר לי, לחיות תלוח בחחלטות של כל כך חרבה פרות. מלבד זאת, עם חכנו חזה עוד לא סגרתי חשבון מו־מו... גם חכניס לי בתחת מכשיר מתכתי, וגם עשה לי נדנודים בראש. תארו לכם באיזח מצב חייתי שהלכתי לכיוון יגור, איבדתי את חצפון, וחוא עוד אומר 'כאילו לא קרח דבר'".

גם אני טלפנתי לפרח וחיא ענתח: "אנגמות, כבר חתרראיתני בכל העיתונים. חוץ מזה אני שכירח ביגור ואף אחד לא יקח ממני את חמעמד חזח. מה, כל אחד שפונח בצומת לכיוון יגור חוא חבר קיבוץ?"

כ ותב לי מזכיר הקבה"א, עמירם אפרתי: "בעקבות ידיעה שהופיעה במכבסה, לפיה מנהלי מזכירי הקיבוץ הארצי את ברכתם מפשת טנא, ראוי כי קוראי המדור ידעו, שברכתי את משח בכתב מיד עם בחירתו, וכן בישיבת הנהלת יצותנא. גם כאשר נפל הערעור, איחל לו עורא רבין, שיצחל את הישיבה, ברכח בשמנו, שותפיי לישלחן הנשאות. כתבתי לטנא מכתב, על כן, הוא

שרחלה ישבה בבית וריחמה על חמשתתפים

חודה על מכתבי טלפונית, חזיתי משוכנע, שחעיות יתוקן במקום בו נעשה — בין המטחרח ותוי חיובש במכבסה. מאחר ושוב חזרה חסעות על עצמה אני מציע: א. בנעם חשלישת גלוזון, כמקובל. ב. שחמוסמכים חבאים יוצאו את חישני צותנא ומשקן, במנחלה חחדש חתמרץ ג. לנמען חסר ספק, מזכירי חקיבוץ חארצי מביכים אותו ומאחלים לו חצלחח". אז טנא נבחר ואף בורח, ואני מקבלת את חחנעה (בדבר תיאורי חישני צותנא ומנחלה חחדש). ומבחינתי חסרק חזח סגור ומסורר.

שרון

הכובסת

לחיצת יד חמה בבית חלבן. חגן כחן וידיד שחלך לעולמו

שרחמה על חנח"ל, מצטיינת נטליח מרוץ

צילום: בעז לבנר

בדימוס, תת־אלוף בני ויינר. מור, שבמקור רותח לחיות פקידה פלוגתית בצנחנים, חבינח שטאובא היא לא תקבל פרוטקציות אלא רק עמח, וחחליטח בעצמו ללכת לנח"ל. את עברו חמואר של אבוח בחייל הזח היא מקפידח לחצגיע ואילו על אבא בני מספרים, שכאשרוא בדרכו לדגניה, 'קופץ' לבקור חורים, חוא מסתפק בחצצח חטופח, טעבר לגדי, חוא חרי יכול לחיכנס מחשעו חראשי.